

Titel: Udfordring af kønsgrænser ved at gøre køn i TeamGym i en binær kønsopdelt sportsverden

Tema: Kandidatspeciale

Projektperiode: 01/02/2023 - 01/06/2023

Uddannelse: Kandidat Idræt 10. semester

Projektgruppe: 10107

Studerende: Sophie Jane Kristensen

Vejleder:

Verena Lenneis

Oplagstal: 1

Sideantal: 62

Tegn inklusiv mellemrum: 149.315

Bilagsantal og art: 22 bilag i PDF

Afsluttet den: 31/05/2023

AALBORG UNIVERSITET
STUDENTERRAPPORT

Synopsis:

Da idræt og samfund har afspejlet kønsdiskurser og udfordret disse, havde dette speciale til formål at undersøge, hvordan danske senior TeamGym talenter gør køn og udfordrer køn på mikroniveau i en idrætskultur bestående af maskuline og feminine discipliner. Udvidelse af kønnenes handlemuligheder kan muligvis bidrage til inklusion af LGBTQIA+ personer, som strukturelt ekskluderes fra deltagelse i elitesport. Observationer af senior mix-, herre- og damehold og semistrukturerede interviews med to gymnaster fra hvert hold blev anvendt. Den tematiske analyse viste tegn på, at gymnasterne udfordrer køn, samtidig med, at der stadig er traditionelle forventninger til kønnenes adfærd. Gymnasterne viste positiv indstilling til inklusion af LGBTQIA+ personer i elitesport samt tegn på skepsis om transkvinders deltagelse, som kan skyldes samfundets konstruktion af handlemuligheder for køn og seksualitet. Der er stadig brug for kønsforskning om TeamGym og LGBTQIA+ personer for at udvide kønnenes handlemuligheder og normalisere LGBTQIA+ personers deltagelse i elitesport.

Indholdet i rapporten er frit tilgængeligt. Efter aftale med forfatteren må specialet offentliggøres med angivelse af kilder.

Abstract

The purpose of this study was to investigate how elite TeamGym (TG) talents do gender and challenge gendered boundaries within TG's physical culture during the fourth feminist wave for the possibility of transforming gendered boundaries and create an inclusive environment for LGBTQIA+ people. Methods used in this multiple case study were observations of three senior TG teams: men, women and one mix team consisting of both men and women followed by semi structured interviews with two gymnasts from each team. The thematic analysis found themes which showed that male and female gymnasts do challenge gendered boundaries in TG, although women gymnasts seem to challenge gendered boundaries more than male gymnasts, which contributes to expanding their ways of doing gender in TG. Concurrently themes also show that there still exists gendered expectations from male and female gymnasts from previous traditions and gender discourses in gymnastics and physiology. Both male and female gymnasts showed positivity towards including LGBTQIA+ people in TG, yet showed skepticism of including transgendered women which might be based on society's constructed perception that transgendered women have physiological benefits which could outperform cisgendered women. Further investigation in TG and LGBTQIA+ people is necessary to understand how gender is constructed in order to normalize LGBTQIA+ people's participation in elite sports by expanding boundaries for doing gender.

Indholdsfortegnelse

1 Indledning og problemformulering.....	4
2 Litteraturreview	9
3 Socialkonstruktionisme	13
4 Teori.....	16
4.1 Doing gender	16
4.1.1 Køn som performativ	18
4.2 Kønsgrænsers transformation i idrætskulturer.....	19
4.2.1 Forhandling og konstruktion af dominerende kønsdiskurser i idrætskulturer	19
4.2.2 Konceptualiseringen af kønsgrænser i idrætskulturer	20
4.2.3 Symbolske og sociale grænser	20
4.2.4 Forskydning -, krydsning -og transformation af grænser	21
5 Metode.....	23
5.1 Multiple casestudie.....	23
5.1.1 Observation	24
5.1.2 Semistruktureret interview og valg af informanter	26
5.1.2.1 Ethiske overvejelser	27
5.1.2.1.1 Informeret samtykke og fortrolighed.....	27
5.1.2.1.2 Interviewafholdelse og lydoptagelse	27
5.1.2.2 Semistruktureret interviewguide	28
5.1.2.3 Transskription.....	30
5.1.3 Tematisk analyse	30
6 Analyse og diskussion.....	33
6.1 Doing gender	33
6.1.1 Maskuline og feminine levn fra fortiden	33
6.1.2 Springe over evne	37
6.1.3 Bevægelsesformer i rytme	39
6.2 Kønsgrænser i TeamGym	42
6.2.1 Symbolske grænser	42
6.2.1.1 Det ekstra lag.....	42
6.2.1.2 Homoseksualitet.....	45
6.2.3 Sociale grænser.....	46
6.2.3.1 Tilmelding til forening og konkurrencer er binært.....	47
6.2.4 Forskydning af grænser	49

6.2.4.1 Fysiologiske fordele og ulemper hos transkønnede personer.....	51
6.2.4.2 Fremtiden for LGBTQIA+ personers deltagelse i TeamGym.....	54
6.2.5 Krydsning -og transformation af grænser.....	55
6.2.5.1 Konkurrencetøj og dragter	55
7 Refleksioner over specialets metode.....	57
7.1 Selvrefleksivitet og forskerposition.....	57
7.2 Kvalitetskriterier til metode.....	58
8 Konklusion.....	61
9 Perspektivering.....	62
10 Litteraturliste	63

1 Indledning og problemformulering

I dag befinder vi os i den fjerde feministiske bølge (Cochrane, 2013; DeFilice & Diller, 2019). Den fjerde bølge kaldes for *intersektionel feminisme*, som indebærer kampen for at opnå ligestilling hos alle mennesker uanset, klasse, etnicitet, køn, alder eller race (DeFilice & Diller, 2019; Villesen, 2017). I det senmoderne samfund, er det blevet synligt, at der eksisterer flere forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer udover heteroseksuelle cismænd og ciskvinder, hvor forkortelsen *LGBTQIA+* betegner *lesbian, gay, bisexual, transgender, queer or questioning, intersex or intergender and asexual*, og plustegnet indikerer, at der er flere kønsidentiteter og seksuelle orienteringer udover de nævnte (Løvengreen & Borch, 2021; Champion, 2016; Lildal-Schrøder, 2020). Til trods for, at samfundet gradvist anerkender, at der eksisterer flere forskellige kønsidentiteter og seksuelle orienteringer, er elitesport (sport) og idræt domineret af en binær kønsopdeling med cismænd og ciskvinder (Braumüller, Menzel & Hartmann-Tews, 2020; Barker-Ruchti, Grahn & Lindgren, 2016). Dette kan skyldes, at vi, i samfundet, tager køn for givet, og antager, at befolkningen består af heteroseksuelle cismænd og ciskvinder, som betegnes med begrebet *cis-heteronormative samfund*, som derfor afspejler sig i sport og idræt (Lildal-Schrøder, 2020; Champion, 2016). Dette kan give udfordringer hos andre personer der ikke identificerer sig som heteroseksuelle ciskønnede, og som gerne vil deltage i idræt i foreningsregi og på eliteplan (Braumüller et al., 2020; Løvengreen & Borch, 2021). Trangbæk (2019) skriver, at debatten om køn og sport ikke er et afsluttet emne, da samfund og sport har udfordret og stadig udfordrer kønskategoriernes i dialogen mellem normer og biologien for køn. Sport og idræt har især op gennem 1900-tallet udfordret mænd og kvinders position i samfundet og sociale kønsroller i forhold til at blive ligestillede, hvor kvinderne gradvist fik adgang til at deltage i sport og idræt, som for eksempel de Olympiske lege (OL), dyrke gymnastik og spille fodbold med flere (Trangbæk, 2019). Til trods for større fokus på intersektionel feminisme i det senmoderne samfund, er budskabet om ligestilling for alle mennesker ikke nået helt ud til elitesporten og idrætten, da sportsorganisationer nedprioriterer at adressere diskrimination og eksklusion af LGBTQIA+ personer, som er skadelig for denne population (DeFilice & Diller, 2019; Villesen, 2017; Denison, Bevan & Jeanes, 2021).

Konsekvenser ved binær kønsopdelt sport og idræt er, at det udfordrer LGBTQIA+ personers deltagelse i sport og idræt, som har negative oplevelser, hvor en undersøgelse af Udenrigsministeriets (2018) har fundet, at LGBT+ personer i Danmark ofte ikke føler sig

inkluderet i eksisterende idrætsfællesskaber, mistrives, føler sig utrygge og oplever diskriminering, hvor de ikke tør være åben omkring deres seksualitet, der kan være barrierer for deres deltagelse i sport og idræt og medfører frafald (Braumüller et al., 2020). Kulturministeriet (2020) har yderligere foretaget en undersøgelse om de udfordringer og barrierer, som LGBTI+ personer oplever i idrætsforeninger og på eliteplan i Danmark. Kulturministeriets (2020) undersøgelse konkluderer, at der er mange, der føler, at de ikke er inkluderet i det sociale fællesskab, at nedsættende tilsvininger, jargon som er negativ, og fordomme bidrager til oplevelse af eksklusion. Yderligere konkluderer Kulturministeriets (2020) undersøgelse, at omklædningsrum er en barriere for LGBTI+ personer, at lukkethed og udmeldelse skyldes negative erfaringer, at det er interkønnede og transpersoner, der særligt er udsatte. Derfor søger mange LGBT+ personer foreninger, hvor de ikke kæmper med de samme problemer, som for eksempel idrætsklubber der er konstitueret idrætsorganisationen, Pan Idræt, hvis formål er at skabe et mere inkluderende, socialt og trygt rum inden for idrætten (Udenrigsministeriet, 2018; Pan Idræt, u.å.). En europæisk undersøgelse af Braumüller et al. (2020) konkluderer yderligere, at ikke-ciskønnede atleter er den mest udsatte gruppe på grund af strukturel diskrimination, og at personer der ikke identificerer sig med de binære kønsopdelte kategorier i sport er forhindret i at deltage i organiseret sport. Et nyligt eksempel på eksklusion af transkønnede kvinder i elitesport er World Athletics Council (WAC), som er en organisation international atletik konkurrencer, der har meldt ud at de vil bandlyse transkvinder i at deltage i kvindernes kategori med argumentet, at WAC prioriterer retfærdig konkurrence for ciskvinder frem for inklusion (Kim, 2023). Årsagen bag eksklusion af transkvinder fra sportskonkurrencer begrundes ofte med, at fordi de biologisk blev født som dreng og skiftet køn, har de fysiologiske fordele over biologisk fødte kvinder (Toft, 2022; Trangbæk, 2019). Dog har Dansk idrætsforbund (DIF) udarbejdet en rapport, der indeholder råd henvendt til idrætsklubber om, hvordan de kan inkluderer transkønnede -, interkønnede -og non binære personer (Løvengreen & Borch, 2021). Til trods for DIF's intentioner om at skabe et inkluderende miljø for transkønnede -, interkønnede -og non binære personer i idrætsklubber, har rapporten fået kritik af LGBT+ Danmark m.fl., fordi DIF ikke vil stå inde for at inkludere transkønnede kvinder i elite konkurrencer i kvindernes kategori med begrundelsen, at DIF prioriterer retfærdighed og lige konkurrencevilkår for ciskvinder over inklusion, og at transkvinder har fysiologiske fordele end ciskvinder, ligesom eksemplet fra WAC (Toft, 2022; Kim, 2023). Studiet af Braumüller et al. (2020) fandt eksempler på strukturel eksklusion af LGBTQIA+ personer, og at europæiske idrætsorganisationer gerne ville inkludere LGBTQIA+ personer, men samtidig

frasier sig ansvaret med begrundelsen, at de ikke har nok viden omkring målgruppen. Kritikken af DIF's rapport fra LGBT+ Danmark og studiet af Braumüller et al. (2020) understøtter de udfordringer, som LGBTQIA+ personer har for deltagelse i sport og idræt (Toft, 2022). Den strukturelle eksklusion og diskrimination af LGBTQIA+ personers deltagelse i elitesport vil svare til ikke at anerkende LGBTQIA+ personer som mennesker med lige lovmæssige rettigheder i samfundet og som ligeværdige mennesker som heteroseksuelle ciskønnede personer, der giver selvrespekt og autonomi (Honneth, 2003; Honneth, 2006). Forskere inden for sport og idrætsfeltet sidder i en privilegeret og unik position til at gøre opmærksom på problematikken ved binær kønsopdelt sport og om modstanden til forandring gennem forskning (Denison et al., 2021). En anden konsekvens for LGBTQIA+ personer kan være, at de går glip af de positive fordele og oplevelser, som sport og idræt bidrager til, både mentalt og fysisk, som f.eks. skabelsen af varige sociale relationer, identitetsskabelse, trivsel og sundhed, social mobilitet -og kapital, empowerment, en følelse af fællesskab, aktivering af medborgerskaber, inclusion, individuel læring og forebyggelse af kriminalitet m.fl. (Løvengreen & Borch, 2021; Ekholm, Dahlstedt & Rönnbäck, 2019). Derfor er det vigtigt at have fokus på LGBTQIA+ personers deltagelse i sport og idræt og retten til deltagelse i konkurrencesport og ændre på forestilling om, hvilke køn der kan tage del i idræt og sport. Her kan der på baggrund af redegjorte undersøgelser, om den fjerde feministiske bølge, intersektionel feminisme, kan blive et betydningsfuldt led mellem nutidens samfund, sport og idræt til at skabe ligestilling og inkluderer flere LGBTQIA+ personer? De forbedringer, som forskning har belyst, er, at individer, grupper og samfund udfordrer og forhandler køn, og de tilhørende kønsnormer på et mikroniveau (Barker-Ruchti et al., 2016). Dette sker for eksempel, når individer deltager i aktiviteter, som kan være upassende for dem at deltage i på grund af deres køn (Barker-Ruchti et al., 2016). Barker-Ruchti et al. (2016) foreslår at der er behov for at undersøge, hvordan køn udfordres og transformeres på mikroniveau imellem mennesker i idræt og sport.

Opvisningsgymnastikken har udfordret kønskategoriene i samfundet i forhold til dialog mellem normer og biologien for køn (Trangbæk, 2019). Gymnastikken består overordnet af bevægelsesformerne; rytmegymnastik og springgymnastik, hvor rytmegymnastikken anskues som en feminin disciplin udviklet med passende bevægelsesformer til kvinder, og springgymnastikken som en maskulin disciplin med passende bevægelsesformer for mænd (Barker-Ruchti et al., 2016; Eagleman, 2015; Kamberidou et al., 2009). En videreudvikling af gymnastikken i Danmark er konkurrencesporten *TeamGym* (TG) tilbage i 1971, hvor

gymnaster konkurrerer i hold af 8-10 gymnaster i både spring -og rytme discipliner, hvor TG's reglement hyppigt blev opdateret og udvidet over tid, som stadig sker i dag (Gymnastikkens Hopcast, 2020; European Gymnastics, 2022). I TG er holdkategorierne herrehold, damehold og mixhold, hvor mixhold består af et lige antal mænd og kvinder (European Gymnastics, 2022). Det interessante ved TG i 1970'erne var konkurrenceelementet, som var nyt for gymnastikken, og at drenge og mænd nu bevægede sig over i at lave rytmegymnastik ud over springgymnastik. Senere i 1976 kunne piger og kvinder deltage i TG konkurrencer og udøvede springgymnastik udover rytmegymnastik (Gymnastikkens Hopcast, 2020). TG er et eksempel på, hvor opfattelsen af kønnes bevægelsesmuligheder i spring og rytme disciplinerne blev udfordret og ændret og muliggjorde deltagelse i TG konkurrencer for mænd og kvinder (Gymnastikkens Hopcast, 2020; Barker-Ruchti et al., 2016). I TG's internationale reglement benævnes der ingen regler om f.eks. transkønnede personers deltagelse i TG konkurrencer (European Gymnastics, 2022). Her kan undres om f.eks. en transkønnet mand der identificerer sig som mand med et tilsvarende CPR-nummer, kunne deltage i TG konkurrencer? Det interessante ved TG er netop, at det er en nyere sport i stadig rivende udvikling, hvor både feminine og maskuline discipliner indgår i sporten, som mænd og kvinder skal udføre (Sinbanc, 2016; European Gymnastics, 2022; Barker-Ruchti et al., 2016; Kamberidou et al., 2009). Eftersom der er eksempler på strukturel eksklusion af LGBTQIA+ personer på et organisatorisk makroniveau, er det interessant at undersøge, hvordan forandringer finder sted på mikroniveau blandt TG talenterne set i lyset af, om disse forandringer på mikroniveau hos TG talenterne afspejler den fjerde feministiske bølge i samfundet i forhold til, om de er åbensindede for at LGBTQIA+ personer deltager i TG konkurrencer (Braumüller et al., 2020; Barker-Ruchti et al., 2016; Cochrane, 2013; DeFelice & Diller, 2019). For at undersøge, hvordan forandringer finder sted på mikroniveau vil jeg undersøge, hvordan TG talenterne gør køn ud fra West & Zimmerman (1987) og Judith Butlers (1988) teori om *doing gender*, der kan belyse, hvordan gymnasterne gør køn i forhold til, at TG indeholder maskuline og feminine bevægelsesudtryk. Derudover vil jeg benytte teori om *kønsgrænser i idrætskulturer* af Barker-Ruchti et al. (2016), som kan belyse, hvordan TG talenterne udfordrer kønsgrænser på mikroniveau i TG med maskuline og feminine kønsudtryk, som kan bidrage til at udvide mænd og kvinders handlemuligheder og eventuelt ændre opfattelsen af for eksempel LGBTQIA+ personers deltagelse i konkurrencesport. Dette leder frem til specialiets problemformulering:

I en stadig binær kønsopdelt sportsverden, hvordan gør danske TeamGym talenter køn, og hvilke kønsgrænser kommer til udtryk i TeamGyms idrætskultur bestående af maskuline og feminine kønsudtryk?

Specialet vil derfor kunne bidrage til at give et dybdegående kvalitativt indblik i, hvordan køn gøres, og hvordan kønsgrænser udfordres på mikroniveau i TeamGym, som kan give indikationer på, hvor denne form for konkurrence gymnastik befinder sig i nutidens samfund i forhold til udviklingen af ligestilling og inklusion af LGBTQIA+ personer gennem udvidelse af kønnenes handlemuligheder.

2 Litteraturreview

I dette litteraturreview, vil jeg gennemgå eksisterende forskning om TeamGym og andre gymnastikdiscipliner, der på forskellige områder deler karaktertræk med TeamGym. Litteraturreviewet har til formål at afdække videnshullet og give en baggrundsforståelse af rammerne for den fysiske kultur i forhold til kønsgrænser og dét at gøre køn i gymnastik (Markula & Silk, 2011; Aromatari & Riitano, 2014).

Tidligere forskning om TeamGym omhandler sammenhængen mellem angst, self-efficacy og frygten for skade hos elite TeamGym atleter, skader, stress i konkurrence, validering af rating of perceived exertion i forbindelse med træningsbelastning, muskelstudie om underekstremiteterne, postural kontrol, visuel information fra omgivelserne i minitrampolin, hypermobilitet, smerte i nedre ryg (De Pero, Minganti, Pesce, Capranica & Piacentini, 2013; Lund & Myklebust, 2011; De Pero, Minganti, Cibelli, Cortis & Piacentini, 2021; Minganti, Capranica, Meeusen, Amici & Piacentini, 2010; Hansen, Hvid, Aagaard & Jensen, 2019; Harringe, Renström & Werner, 2007b; Harringe, Halvorsen, Renström & Werner, 2008; De Carvalho Barreto, Casanova & Peixoto, 2020; Schmidt, Pedersen, Junge, Engelbrecht & Juul-Kristensen, 2017; Harringe, Nordgren, Arvidsson & Werner, 2007a). Derudover forskning om køn og aldersrelaterede forskelle i styrke, hop, hastighed, fleksibilitet og udholdenhed for svenske gymnaster i TeamGym (Höög & Andersson, 2021). Ingen af artiklerne handler om forskning af kønsidentiteter i forbindelse med TeamGym. Dette viser et videnshul i kønsforskning i TeamGym. Der er kun et treårigt kvantitativt studie af Silva & Barata (2016), som varede fra 2012 til og med 2015, undersøgte ulighed i mænd og kvinders deltagelse i forskellige gymnastikdiscipliner, heriblandt TeamGym, hvor 14742 gymnaster og trænere deltog med 81,2% kvinder og 18,7% var mænd i forskellige områder i Portugal. Studiet fandt, at der var signifikant større deltagelse hos kvindelige gymnaster i gymnastik konkurrencer end deltagelse hos mandlige gymnaster. I artiklen viser det sig, at der var et fald i deltagelse i TeamGym hos de mandlige gymnaster og en stigning hos de kvindelige gymnasters deltagelse i TeamGym i løbet af den treårige periode (Silva & Barata, 2016). Studiet af Silva & Barata (2016) har kun undersøgt ulighed blandt køn på baggrund af den kønsgeografiske deltagelse blandt mænd og kvinder i Portugal, og ikke taget højde for andre kønsidentiteter. Dette peger på et videnshul i kønsforskning inden for TeamGym, da der ikke eksisterer kønsstudier om TeamGym med flere kønsidentiteter, udover studiet af Silva & Barata (2016). Derudover var studiet af Silva & Barata (2016) et kvantitativt studie. Andre studier, som

inkluderer binære køn, inden for TeamGym omhandler typisk fysiologiske forskelle i præstation hos mænd og kvinder, som er elitegymnaster som for eksempel studiet af Höög & Andersson (2021), der testede mandlige og kvindelige svenske elitegymnasters præstationer i TeamGym og Harringe et al. (2007b), som testede skade incidenser hos svenske mandlige og kvindelige elite TeamGym gymnaster. Generelt viser litteraturen, at studierne omhandler enten både mænd og kvinder eller udelukkende mænd eller kvinder (De Pero et al., 2013; Harringe et al., 2008). En undtagelse med et studie der ikke tager den cis-heteronormative syn på samfundet forgivet er et studiet af De Carvalho Barreto et al. (2020), som ikke nævner køn, men blot omtaler forsøgsdeltagerne som elite TeamGym gymnaster i Portugal, hvor de undersøger visuel information fra omgivelserne på tre gymnaster (Lildal-Schrøder, 2020). Der er derfor brug for yderligere kvalitativ humanistisk forskning om flere kønsidentiteter end binære køn i TeamGym. Derudover understreger flere artikler, at der ikke eksisterer meget forskning om TeamGym generelt, da det er en nyere sportsgren, der startede i Skandinavien i begyndelsen af 1970'erne, hvor gymnastikken er en gammel idræt der daterer tilbage til oldtidens Grækenland (De Pero, De Ioannon, Minganti, Capranica & Piacentini, 2008; Höög & Andersson, 2021; Harringe et al., 2007b; Hecht & Burton, 2009). Den internationale litteratur om TeamGym er meget begrænset. Ingen af artiklerne omhandlede forskning om, hvordan forskellige kønsidentiteter gør køn i TeamGym. Det kan derfor konkluderes, at der mangler forskning om TeamGym og køn på det internationale forskningsområde. Af denne årsag har jeg undersøgt forskning omkring, hvordan køn gøres i andre gymnastikdiscipliner. Et studie af Eagleman (2015) nævner, at der er udført få studier af mænd og kvinder i sportsgrene, der anskues som passende for kvinder, men også sportsgrene der anskues at være passende for mænd. Eagleman (2015) undersøgte, hvordan mandlige -og kvindelige gymnaster portrætteres i de amerikanske medier under de Olympiske Lege i 2012, og om gymnasterne eventuelt blev portrætteret ud fra kønslige stereotyper. Her fandt Eagleman (2015) bl.a., at beskrivelserne af mændenes præstationer var præget af tekniske beskrivelser, hvor navnene på bevægelsesformerne og færdighederne blev nævnt og beskrevet dybdegående, hvorimod beskrivelserne af kvindernes færdigheder var mere abstrakte uden tekniske beskrivelser af bevægelserne. Til trods for, at kvindernes præstationsniveau aldrig havde set højere sværhed før ifølge International Gymnastics Federations (FIG) Code of Points, blev kvindernes præstationer minimeret af medierne (Eagleman, 2015). Derudover fandt Eagleman (2015), at der var større grad af beskrivelser af kvindernes fysiske udseende, hvor ingen nyhedsmedier diskuterede mændenes udseende. Studiet af Kamberidou et al. (2009) undersøgte mænds deltagelse i rytmisk gymnastik, som

gradvist vokser i popularitet, argumenterer for, at den sociale og historiske konstruktion af køn, fysik og krop skal genforhandles, da eksklusion baseret på genetiske karakteristika ikke stemmer overens med idrættens værdisystem. Det viser sig, at ligesom det tidligere har været unormalt at se kvinder konkurrere i sportsgrene som hockey, brydning og fodbold, har det også været unormalt at se mænd dyrke rytmisk gymnastik, hvor mænd har kæmpet for at kunne deltage i konkurrencer inden for rytmegymnastik på lige fod med kvinderne, hvor mændenes første officielle konkurrence i rytmisk gymnastik blev afholdt i Japan i 2003, hvor mandlige rytmegymnaster hidtil har dyrket rytmisk gymnastik under uofficielle omstændigheder (Kamberidou et al., 2009). Et studie af Travers (2017) omhandlende udfordringer for transkønnede i sport og idræt, nævner at sportsgrene som gymnastik og dans, hvor drenge og piger har forskellige uniformer på, og skal træne deres kroppe til at præstere forskelligt, afspejler kulturelle opfattelser om køn, som betyder at kønsintegreret sportsgrene ser ud til at fastholde binære forskelle, som kan være problematisk for transkønnede børn. Eksempelvis i Canada og USA kræver gymnastikklubber, at børnene har kønsdifferentieret uniformer på og deltage i kønsdifferentierede aktiviteter, hvor Travers (2017) foreslår, at børn bør gå med "neutrale" uniformer i gymnastik, som gør, at børnenes kroppe ikke udsættes for kønsbestemt differentiering i udvikling af muskler og fysisk kapacitet. Buzuvis (2016) nævner, at for at transkønnede atleter kan deltage i konkurrencer, skal den gennemgå en fuld kønstransformation og ændring af CPR-nummer efterfulgt af en to-årig karensperiode, før de må deltage i deres præfererede kønskategori, som de identificerer sig som, hvor USA Gymnastics har lignende politikker, men undtagelsesreglen gælder for transkønnede atleter der ikke har nået puberteten. Gurlly (2019) udpeger, at gymnastik i dag beskrives som en sport for kvinder, som kan være en misfortolkning af denne opfattelse eftersom, at gymnastikken var reserveret til mænd flere årtier, før det blev tilladt for kvinder at deltage i konkurrence gymnastik siden 1970'erne. Derudover nævner Gurlly (2019), at han har undladt at tage højde for diversiteten af gymnaster og primært har undersøgt hvide, ciskønnede gymnaster i Europa og USA, og gør opmærksom på den manglende forskning om gymnaster der identificerer sig sig non binære eller transkønnede, som der er behov for at afdække. Studiet af Kamberidou et al. (2009) spørger, om rytmisk gymnastik kunne blive et miljø for ligestilling mellem køn og signalere en radikal ændring for fremtidige udviklinger i elitesport. Dette åbner for spørgsmålet, om TG, som indeholder maskuline og feminine discipliner kan blive en foregangs-elitesport, der skaber et inkluderende miljø for LGBTQIA+ personer og bryder med den binære kønsopdeling i elitesport og idræt, og starter en "dominoeffekt" af forandring i opfattelsen af, hvilke køn der kan deltage i elitesport i andre sportsgrene? Den

redegjorte litteratur viser, at forskning om ligestilling og køn inden for gymnastik ofte handler om de binære køn, mænd og kvinder, som peger på et videnshul for forskning om LGBTQIA+ personer i gymnastik, og hvordan gymnaster gør køn.

3 Socialkonstruktionisme

Specialets videnskabsteoretiske retning er *socialkonstruktionisme*, som bruges til hvordan mennesker kan forstås (Burr, 2015). Socialkonstruktionisme er anvendelig til at være kritisk over for de områder og måder, hvor vi tager vores forståelse af verden på for givet og dermed udfordre disse (Burr, 2015). For eksempel at være kritisk over for den cis-heteronormative måde at opfatte samfundet på, som elitesporten er indrettet efter, fordi vi tager køn for givet (Campion, 2016; Braumüller et al., 2020; Barker-Ruchti et al., 2016; Lildal-Schrøder, 2020). Vores iagttagelse af menneskeheden er for eksempel, at mennesker kan opdeles i to køns kategorier: *mænd* og *kvinder*, men dette betyder ikke, at vi blot skal antage, at det er sådan mennesker er opdelt (Burr, 2015). I socialkonstruktionisme vil der blive stillet spørgsmål til, om disse to kategorier er en direkte refleksion af "naturlige" forskelligheder, såsom reproduktive organer, der opdeler menneskeheden i mænd og kvinder (Burr, 2015). Burr (2015) argumenterer her for, at menneskeheden lige så vel kunne opdeles efter lave og høje mennesker eller mennesker med eller uden ørelapper. Ifølge socialkonstruktionismen er måden, som vi forstår verden på historisk og kulturelt, situeret og relativ, som betyder, at vores forståelse af verden kan forandre sig (Burr, 2015). Vores tidligere forståelse af verden er gennem historien blevet nyopfundet eller revideret til en anden forståelse, når viden er blevet udfordret for at komme tættere på sandheden (Burr, 2015). For eksempel at normalisere LGBTQIA+ personers deltagelse i elitesport. Sandheden varierer på tværs af kultur og historisk tidsregning, men vores viden og sandhed er ikke en direkte afspejling af virkeligheden (Burr, 2015). Inden for socialkonstruktionismens overbevisning er vores viden og forståelse af verden, som den er, ikke afledt på baggrund af verdens natur eller på baggrund af objektive observationer af verden, men gennem menneskelig interaktion (Burr, 2015). Vores versioner af viden og forståelse af verden konstrueres af mennesker imellem i det sociale liv, især gennem vores sprog (Burr, 2015). Dette betyder, at socialkonstruktionismen antager en subjektiv epistemologi, hvor forskeren tager del i produktionen af viden modsat en objektiv epistemologi, hvor forskeren forsøger at holde sig så objektiv som muligt (Markula & Silk, 2011). Mennesker og den sociale verden er et produkt af sociale processer, som betyder, at der ikke findes en prædetermineret natur for mennesker og verden (Burr, 2015). Viden udvindes afhængig af, hvilket interesse perspektiv verden anskues ud fra og afviser objektive fakta (Burr, 2015). Burr (2015) beskriver et eksempel om et spisebord, som nogen ville beskrive er upraktisk og for lille, imens en anden vil sige, at træet, som spisebordet er lavet af, er fantastisk, hvor disse to

udtalelser er drevet på baggrund af forskellige behov og interesse, som ikke siger én sandhed om bordet. I specialet arbejdes der ud fra den relativistiske ontologi som position, fordi virkeligheden er socialt konstrueret og kommer til livs gennem sproget, som vi deler, hvor samfundet former mennesker og måden mennesker opfatter fænomener på en bestemt måde (Burr, 2015). Socialkonstruktionisme kan opdeles i makro -og mikro socialkonstruktionisme (Burr, 2015). *Makro socialkonstruktivisme* har fokus på sociale og lingvistiske strukturer på et større plan, som former vores psykologiske og sociale liv (Burr, 2015). *Mikro socialkonstruktionisme* fokuserer på mikrostrukturer i vores sprogbrug i menneskelige interaktioner, hvor flere forskellige versioner af verden er muligt at få adgang til, og disse versioner af verden er hverken mere eller mindre rigtige i forhold til hinanden (Burr, 2015). I dette speciale er fokus på de mulige mikro sociale forandringer i TG.

Tanke og sprog er to uadskillelige fænomener som påvirker hinanden (Burr, 2015).

Udgangspunktet for vores tanker er givet gennem sproget, som er et system af kategorier, der opdeler vores oplevelser og giver dem mening, hvorved vi bliver et produkt af sproget (Burr, 2015). Sproget konstruerer og producerer vores oplevelser af os selv og hinanden (Burr, 2015). Måden vi opfatter verden på, konstrueres gennem måden vi bruger sproget og har konsekvenser (Burr, 2015). Måden som vores bevidsthed og oplevelse struktureres på bestemt af måden sproget er struktureret (Burr, 2015). Sproget har forskellige betydninger og forandres konstant over tid gennem måden, vi bruger sproget i sociale interaktioner, for eksempel ved uenigheder og konflikter i magtrelationer, hvorfor betydningen af ord ikke er fikseret (Burr, 2015). For eksempel i en social interaktion mellem venner, hvor person A spørger person B “skal du se landskampen i aften?”, hvor de fleste personer antager, at ordet *landskampen* refererer til herrernes landshold, hvor person B svarer med et spørgsmål “kvindernes liga eller mændenes liga?”, som stiller spørgsmålstejn til antagelsen og afviser betydningen af ordet, *landskampen* (Burr, 2015). For personlig og social forandring, viser dette, at sproget spiller en afgørende rolle (Burr, 2015). Eftersom sproget giver indhold og struktur for vores tanker, kan der siges, at måden vi siger dét, er dét, vi tænker fundamentalt (Burr, 2015). Derudover underbygger sproget de forskellige former for handlemuligheder, vi har, eftersom forskellige konstruktioner af verden giver adgang til forskellige sociale handlemuligheder ifølge socialkonstruktionisme (Burr, 2015). I forhold til sprog og strukturalisme har Saussure opfundet et koncept om *sign* (tegn), som kan være ting som hund, transkønnet, ciskønnet, ægteskab, kunst og m.fl. (Burr, 2015). Saussure opdeler ting i *den talende lyd*, som er *the signifier* (betegnelsen) og den ting, som betegnelsen refererer til er *the*

signified (den betegnede), hvor den betegnede ses som et koncept frem for et objekt (Burr, 2015). For eksempel er ordet *transkønnet* betegnelsen og den *transkønnede* person er den betegnede, hvor betegnelsen indkapsler konceptet om en transkønnet person, der adskiller *transkønnet* fra andre betegnelser med et andet koncept, for eksempel *ciskønnet* (Burr, 2015). Tegn i sig selv har ikke en indre betydning, som betyder, at konceptet om *transkønnet* ikke findes uafhængigt af vores sociale verden, da dette ville være det samme som at sige, at verden eksisterer uafhængigt uden for vores sociale verden og venter på at blive “opdaget” af os mennesker og navngive disse tegn (Burr, 2015).

4 Teori

I tråd med socialkonstruktionisme som specialets videnskabsteoretiske ståsted, vil jeg nu introducere to kønsteorier, der anser køn som en social konstruktion. Her vil jeg redegøre for West & Zimmerman (1987) og Judith Butlers (1988) teori om *doing gender*, som argumenterer for at køn er noget vi *gør* og dermed en social konstruktion. Herefter redegøres for teori af Barker-Ruchti et al. (2016) om *kønsgrænser*. Disse to teorier vil kunne hjælpe til at besvare specialets problemformulering ved at analysere, hvordan gymnasterne gør køn, og om de i den forbindelse krydser grænser i forhold, hvilken adfærd der vil forventes af dem.

4.1 Doing gender

West og Zimmerman (1987) skelner mellem *sex* (det biologiske køn), *sex kategori* (kønskategori), *gender display* (kønsudtryk) og *gender* (det sociale køn). West og Zimmerman (1987) forklarer, at det biologiske køn er bestemt ud fra biologiske kriterier som for eksempel kønsorganer eller kromosomer til at inddele personer i *female* (hunkøn) og *male* (hankøn), som samfundet er nået frem til social enighed om. *Kønskategori* vil sige, at vi placerer personer i kategorier som for eksempel *mænd* eller *kvinder* på baggrund af kønskriterierne for biologisk køn. Til hverdag er det ofte det køn, som personen “udtrykker”, som samfundet er enige om enten er et kvindeligt eller mandligt kønsudtryk (West & Zimmerman, 1987). Mennesker identificerer og antager, hvilken kønskategori andre personer muligvis tilhører på baggrund af kønsudtryk (West & Zimmerman, 1987). Et eksempel på dette kunne være, hvis jeg i en interviewsituation antager, hvilket køn informanten har på baggrund af adfærd og udseende. Dertil skal nævnes, at kønskategori og biologisk køn er uafhængige af hinanden (West & Zimmerman, 1987). For eksempel en person, der “biologisk” er født som dreng, identificerer sig som pige og senere i livet gennemgår en kønsskifteoperation for at blive en kvinde, som personen selv kategoriserer som (West & Zimmerman, 1987). West & Zimmerman (1987) argumenterer for, at den transkønnede kvinde må lære at “gøre” en adfærd som kvinde. Det sociale køn er altså noget man “gør” og opnår i interaktionen mellem mennesker, som vil sige, at køn er en social konstruktion og ikke en selvfølge af det biologiske køn, eller noget som kan eksistere uden for menneskelig interaktion (West & Zimmerman, 1987; Lykke, 2008).

I forlængelse af West & Zimmermans teori om at gøre køn, skelner Judith Butler også mellem det *biologiske køn* og det *sociale køn* (Butler, 1988). Butler ser ikke kønnet som fast iboende kerne, men kønnet som en *handling* (Campion, 2016). Det vil sige, at køn ikke er et faktum, men en konstruktion, fordi det er vores handlinger, der skaber idéen om køn, og uden vores handlinger vil køn slet ikke eksistere (Butler, 1988). Årsagen bag dette er, at vi *gør køn* på baggrund af de genkendelige kulturelle udtryksformer tilknyttet mænd og kvinder (Butler, 1988; Campion, 2016). I den givne kulturelle og historiske kontekst eksisterer der i mere eller mindre grad nogle italesatte retningslinjer for, hvordan det forventes at kønnet *gøres* og *udføres*, og hvis et individ ikke lever op til disse retningslinjer, kan det som konsekvens af den afvigende adfærd føre til social eksklusion eller straffes (Campion, 2016; Butler, 1988). West & Zimmerman (1987) bruger begrebet *gender accountability*, som betyder, at hvis en person har opført sig anderledes end dét omgivelserne forventer af personens køn, kan personen opveje eller udligne denne afvigende handling ved at gøre en “overdreven” handling der stemmer bedre overens med omgivelsernes forventninger til sit køn. Det vil sige, i handlingen, som individet udfører, skal forbindelsen mellem det biologiske køn, det sociale kønsudtryk og seksualitet stemme overens med dét der er socialt accepteret, hvor individet derigennem vil blive betragtet som “rigtig” (Campion, 2016). Det vil sige, at hvis en person er født med et kønsorgan med maskulin konnotation, vil personen blive betragtet som rigtig, når vedkommende har en maskulin adfærd og opfører sig heteroseksuelt (Lykke, 2008; Campion, 2016). Denne overensstemmelse mellem det biologiske køn, sociale køn og seksualitet kalder Butler for den *heteroseksuelle matrice*, som er med til at opretholde og naturligøre sammenhængen mellem det biologiske køn (sex), socialt køn (gender) og heteroseksuelle begær (desire), der ifølge Butler ikke er naturligt, men denne sammenhæng er med til at producere vores binære kønsforståelse (Lykke, 2008). Eksempelvis en homoseksuel mand, der skjuler sin seksualitet for at fremstå som en “rigtig” mand ved at opføre sig heteroseksuelt. Ifølge Butler er det biologiske køn sågar socialt konstrueret ligesom det sociale køn (Lykke, 2008). Butler mener ikke, at rammerne for kønnets genkendelighed kan begrundes med en før-kulturel eller biologisk forklaring (Campion, 2016; Lykke, 2008). Kønnets genkendelighed er resultatet af utallige gentagelser, op igennem historien, som Butler kalder for *citeringer* (Campion, 2016). Det vil sige, at disse utallige citeringer udført af enkeltindivider bliver kulturelt indlejret og internaliseret, som er med til at sætte retningslinjer for og definere hvert individs handlemuligheder i kulturen, fordi hver gang handlemulighederne anvendes forstærkes rammerne for kønnets genkendelighed (Campion, 2016). Dette betyder yderligere, at kønnet ikke er fastlagt, fordi citeringer, udført

af enkeltindivider, kan udføres anderledes og gennem utallige gentagelser over tid resultere i nye kønslige genkendeligheder og handlemuligheder, som Butler (1988) kalder *gender transformation* (kønstransformation). Kønnen kan ansues som en myte om *en rigtig kvinde* og *en rigtig mand*, som individer forsøger at modellere, hvor disse individer efterligner og bliver til en fiktiv kopi af én original som aldrig har eksisteret (Campion, 2016; Butler, 1988).

4.1.1 Køn som performativ

I forlængelse af Butlers teori om at gøre køn, ser Butler også køn, som performativt (Lykke, 2008). Teorien om, hvordan køn skabes, ifølge Butler, bygger på Austins *talehandlingsteori* om, at ord har deres egen handlekraft og eget liv (Lykke, 2008; Campion, 2016). Disse ords handlekraft kaldes *performativer*, som er sproghandlinger eller tale (Lykke, 2008; Campion, 2016). Idét ordet er sagt, udløses en handling (Lykke, 2008). Et nyligt og aktuelt eksempel på ords handlekraft kan være, Worlds Athletics Council (WAC), der har udtalt, at de ikke vil tillade transkønnede kvinder deltage i atletikkonkurrencer i kvindernes kategori (Kim, 2023). Konsekvensen af dette performativ kunne være, at WAC konstruerer transkvinder som ikke “rigtige” kvinder. Performativet kan være identisk med handlingen, som kaldes for en *illokutionær* talehandling, for eksempel når en anklaget erklæres “skyldig” af en dommer (Lykke, 2008). *Perlokutionære* talehandlinger er handlinger udløst, som konsekvens af et ord, der ikke nødvendigvis er identisk med handlingen (Lykke, 2008). Det kan for eksempel være en træner, der står ved siden af en minitrampolin og råber “kom” til den forreste gymnast i køen, hvorefter gymnasten løber ned mod minitrampolinen og springer et spring.

Butler mener, at ord skaber køn (Campion, 2016). For eksempel når en sygeplejerske fortæller forældre, at fosteret er en dreng, skaber ordet *dreng* en virkelighed omkring fosteret, hvor denne udsigelse afspejler rammerne for maskulin genkendelighed for eksempel ved at sige, at han sparker inde i maven hvorimod, hvis fosteret blev italesat som en pige, fordi hun danser i maven (Campion, 2016). De ord vi tillader at italesætte om pigen og drengkønnet skaber virkeligheden (Campion, 2016). Det vil sige, at fosteret hverken danser eller sparker, men at fosteret bliver skabt som en “rigtig” dreng i forbindelse med italesættelsen, at han sparker inde i maven, fordi det er den kulturelle og accepterede forståelse af en rigtig dreng i dette eksempel (Campion, 2016). Butler kalder den performative talehandling, hvor nogen enten benævnes som dreng eller pige, for *boyning* og *girling* (Campion, 2016). Når et foster bliver girllet eller boyet, medfører denne performative

talehandling en *perlokutionær effekt*, som betyder, at performativet reproducerer idéen om og forstærker kønnet som dreng (Campion, 2016). Et eksempel på konsekvensen af boying kunne være, at barnet får “drengetøj” i “drengefarver” eller “drengelegetøj” i dåbsgave, som medfører at barnet i løbet af opvæksten og senere i livet vil opnå en genkendelig maskulin kunnen, som Butler kalder for en perlokutionær effekt, som boying har medført (Campion, 2016). Et eksempel på girling inden for gymnastik kunne være en gymnast, der fortæller, at vedkommende går på et damehold. Her ville eksempelvis medfølge en perlokutionær effekt af, at gymnasten muligvis går i stramt tøj, håret opsat i en knold, bruger makeup, træner spagat og laver piruetter.

4.2 Kønsgrensers transformation i idrætskulturer

I dette teorigennemgang vil jeg redegøre for konceptualiseringen af kønsgrenser i idrætskulturer. Teorien om kønsgrenser kan belyse, hvordan TeamGym gymnasterne udfordrer kønsgrenser på mikroniveau ud fra deres handlinger og perceptioner af kønsgrenser samt deres oplevelser af konkrete handlinger for krydsning af kønsgrenser inden for TeamGyms idrætskultur på eliteplan. Forskydning, krydsning og transformation af kønsgrenser kan bidrage til inklusionen af LGBTQIA+ personer i idrætskulturer (Barker-Ruchti et al., 2016). Ved at undersøge kønsgrenser hos TeamGym gymnaster, hvor deres idrætskultur indebærer både feminine og maskuline bevægelsestraditioner kan bidrage til at pege på, hvordan kønsgrenser forhandles til at give mænd og kvinder flere handlemuligheder at udtrykke sig på og bryde med den heteroseksuelle matrix og derigennem give plads til at inkludere LGBTQIA+ personer (Barker-Ruchti et al., 2016; Lykke, 2008).

4.2.1 Forhandling og konstruktion af dominerende kønsdiskurser i idrætskulturer

Barker-Ruchti et al. (2016) låner Lamont & Molnars (2002) koncept om grænsedragning og har videreudviklet det inden for en idrætslig kontekst. Her redegører Barker-Ruchti et al. (2016) for, at idrætskulturer indebærer fysisk bevægelse af kroppen og er et koncept der bruges til at beskrive en måde at leve på, der stemmer overens med tidens samfund. Livsstilen, som idrætskultur, afspejler samfundets indlejrede kønsdiskurser, overbevisninger og antagelser om kvinder og mænds sociale roller, moralske forpligtelser og relationer (Barker-Ruchti et al., 2016). Tilbage i historien er de biologiske determinanter blevet brugt til at opdele idrætskulturer i feminine- og maskuline praksisser (Barker-Ruchti et al., 2016).

Feminine praksisser havde til formål at udtrykke kunst og ynde, imens de maskuline praksisser havde til formål at kultivere og civilisere mænds styrke og aggressivitet, hvor at kvinder ikke var egnet til at dyrke hård fysisk aktivitet i maskuline praksisser, som var baseret på biologiske determinanter for hunkønnet (Barker-Ruchti et al., 2016). Gennem en livslang normaliseringsproces lige fra et barns første oplevelser med bevægelsesaktiviteter, idrætsfaget i skolen samt sport i fritiden og videre op gennem voksenlivet sker denne kønsliggørelse (Barker-Ruchti et al., 2016). Marginaliseringen af feminitet og andre former for maskuliniteter sker gennem en reproduktion og idealisering af heteroseksuel maskulinitet (Barker-Ruchti et al., 2016). Yderligere bidrager den heteroseksuelle maskulinitet til at marginalisere individer og grupper, som ikke vil eller kan tage del i denne konformitet, som kan medføre fremmedgørelse og eksklusion af de marginaliserede individer og grupper på et mikroniveau (Barker-Ruchti et al., 2016). Dog er kønsdiskurser ikke fastlåste og kan forhandles, krydses og transformeres, som der historisk set findes eksempler på primært gennem kvinder inden for kvindesport, som har udfordret og forandret forventninger til kønsnormer og kønspraksisser (Barker-Ruchti et al., 2016). Dette ses også, når mænd deltager i ikke traditionelle maskuline fysiske aktiviteter og sport samt fællestræning, hvor mænd og kvinder træner sammen samt gennem kreationen af alternative krops- og kønsidealiser samt seksualiteter (Barker-Ruchti et al., 2016). Derfor er teorien om kønsgrænsers transformation i idrætskulturer relevant for dette speciale, da den kan bruges til at belyse social forandring i TG.

4.2.2 Konceptualiseringen af kønsgrænser i idrætskulturer

Barker-Ruchti et al. (2016) har taget Lamont & Molnàrs (2002) teori om grænsedragning om køn, videreudviklet og overført det til en idrætslig kontekst for at beskrive, hvordan kønsnormer ikke er fastlåst, men hvordan de også kan forhandles, flyttes og forandres. Teorien indebærer begreberne *symbolske grænser* og *sociale grænser*, samt deres konceptualisering af *forskydning af grænser*, *krydsning af grænser* og *transformation af grænser*, som jeg i følgende afsnit vil redegøre for (Barker-Ruchti et al., 2016).

4.2.3 Symbolske og sociale grænser

Grænser er socialt konstrueret mønstre der skelner rigtigt fra forkert, samt hvad der accepteres og ikke kan accepteres, og grænsernes mønstre kan ses gennem individers tanker og handlinger samt hvordan organisationer handler og fungerer (Barker-Ruchti et al., 2016).

Symbolske grænser er de usagte normer og regler for menneskers handlemuligheder for eksempel i forhold til at passe ind i givne sociale sammenhænge, såsom forskellige idrætskulturer, og hvilke handlinger ikke passer ind i disse sammenhænge baseret på noget genkendeligt, eller noget som er anderledes uden for normalen (Barker-Ruchti et al., 2016). Symbolske grænser kan forhandles og give mulighed for at opnå status og medlemskab i en social sammenhæng eller kontekst samt få adgang til ressourcer (Barker-Ruchti et al., 2016). *Sociale grænser* er mere tydeligt definerede og afgrænsede såsom love og regler som eksempelvis TG sportens internationale konkurrenceregler “Code of Points” (Barker-Ruchti et al., 2016; European Gymnastics, 2022). Sociale grænser bliver institutionaliseret på baggrund af symbolske grænser der er blevet forhandlet først, og det kan for eksempel være sociale grænser der bidrager til ulighed i forhold til hvem der kan deltage i sportskonkurrencer, eller eksempelvis hvis finansiering, ekspertise fra coaches og ressourcer er ulige fordelt mellem mænd og kvinders kategorier i en holdsport som fodbold (Barker-Ruchti et al., 2016). Denne ulighed stammer fra de symbolske grænser på baggrund af opfattelsen af, at holdsport er mere passende for mænd end for kvinder (Barker-Ruchti et al., 2016). Dette viser, hvordan opfattelser, adfærd og handlinger konstrueres til at definere, hvordan sport kan forstås (Barker-Ruchti et al., 2016).

4.2.4 Forskydning -, krydsning -og transformation af grænser

Symbolske -og sociale grænser kan virke som solide og urokkelige i idrætskulturer og for køn, men forskydning -, krydsning -og transformation af grænser kan alligevel opstå, og det giver mulighed for kommunikation, brobygning, inklusion og koordinering af sociale handlinger som kan transformere grænser (Barker-Ruchti et al., 2016). Forskydning -, krydsning -og transformation af grænser er ikke en lineær proces, men en proces der foregår på et kontinuum i en vekselvirkning mellem de tre grænse processer. For eksempel kan det være, at normaliseringen af LGBTQIA+ personers deltagelse i elitesport ikke foregår i en lineær proces.

Forskydning af grænser kan åbne op for muligheden om, at alternative definitioner og idéer om et fænomen, en aktivitet eller rolle kan opstå gennem forandringer på det perceptuelle og intellektuelle niveau i forhold til de opfattede idealer og normer (Barker-Ruchti et al., 2016). I sådan et tilfælde kan grænsen miste sin styrke eller fremtræden (Barker-Ruchti et al., 2016). Et eksempel kunne være ændringen i opfattelsen af, hvilken form for fysisk

bevægelsesaktivitet er kompatibel for kvinder (Barker-Ruchti et al., 2016). Denne opfattelse har forskudt sig utallige gange gennem historien, som har medført, at det er mere accepteret for kvinder at dyrke sport i nutiden (Barker-Ruchti et al., 2016; Bandy, 2004). *Krydsning af grænser* indebærer konkret handling, som for eksempel når mænd indtræder i traditionel kvindesport og omvendt, når kvinder indtræder i traditionel mandesport (Barker-Ruchti et al., 2016). *Transformation af grænser* er udfaldet af forskydning og krydsning af grænser (Barker-Ruchti et al., 2016). Transformation kan være en udfordrende proces som for eksempel de delte holdninger til, og opfattelser om transkvinders lige deltagelse i kvindesport, som stadig veksler mellem forskydning og krydsning af grænser, men det er endnu ikke helt transformeret og blevet en social grænse, der tillader transkønnede kvinder lige deltagelse i konkurrencesport i kvindernes kategori (Toft, 2022; Braumüller et al., 2020; Løvengreen & Borch, 2021; Kim, 2023). Et eksempel på en proces, hvor forskydning, krydsning og transformation af grænser er forekommet i dansk idrætshistorie er sportificeringsprocessen af TeamGym, som officielt afholdte den første konkurrence i 1971 (Guttmann, 1978; Gymnastikkens Hopcast, 2020). TeamGym blev først udviklet til de dygtigste drenge og mænd, der ville have ekstra udfordringer og konkurrere i 1971. Springgymnastik var traditionelt reserveret til drenge og mænd, men TeamGym har bidraget til at muliggøre, at drenge og mænd skulle udvise rytmiske færdigheder og flytte sig rundt i rummet og udføre dynamiske bevægelser, som er traditionel kvindesport, i stedet for "statiske" bevægelser stående på samme plads i rummet (Barker-Ruchti et al., 2016; Gymnastikkens Hopcast, 2020). I 1976 blev TeamGym konkurrencer åbnet for piger og kvinder under et igangværende skift i kvindeidealet i 1970'erne i forhold til, hvilke former for fysiske aktiviteter var accepteret af samfundet for en kvinde at dyrke, hvor kvinder dengang begyndte udføre springgymnastik (Bandy, 2006; Gymnastikkens Hopcast, 2020). Dette foregik under den anden feministiske bølge i de vestlige lande, som medførte vækst i kvindesport, hvor der kom øget fokus på forskning i køn, kvinder og sport (Bandy, 2006). Den anden feministiske bølge kan anskues som en forskydning af en grænse på det perceptuelle niveau, der har udviklet sig til, at grænsen for, hvad der var accepteret for hvordan mænd og kvinder, drenge og piger kunne udføre fysiske bevægelser inden for gymnastikken at blev krydset og sidenhen transformeret, da der i dag er TeamGym konkurrencer for herrehold, damehold og mixhold (Bandy, 2006; Barker-Ruchti et al., 2016; Gymnastikkens Hopcast, 2020; Gymnastikportalen, 2019).

5 Metode

I dette afsnit vil jeg gennemgå valg af specialets studiedesign og de udvalgte metoder, og hvordan dette kunne bidrage til at besvare specialets problemformulering.

5.1 Multiple casestudie

Multiple casestudier undersøger flere cases i deres naturlige kontekster og kendetegnes ved, at casene er afgrænset i tid og sted (Launsø et al., 2017; Sparkes & Smith, 2013). I casestudier anvendes flere metoder til at indsamle empiri som for eksempel interview og observation, hvor disse to metoder blev anvendt i specialet til at indsamle empiri (Launsø et al., 2017). Specialet er et multiple casestudie, da jeg undersøger, hvordan TG gymnaster gør køn i to foreninger, hvor de cases jeg observerede var tre forskellige seniorhold: Et herrehold, et damehold og et mixhold, hvorefter jeg interviewede to gymnaster fra hvert hold (Launsø et al., 2017). Valget af de tre forskellige seniorhold er på baggrund af, at jeg undersøger, hvordan gymnasterne gør køn, hvorfor jeg gerne ville afdække alle tre holdtyper i TG, da der er forskel på, hvordan køn gør køn i idrætskulturer (Barker-Ruchti et al., 2016; West & Zimmerman, 1987). Casestudier bruges til at undersøge et komplekst fænomen i dybden for at opnå en dybdegående forståelse af dette gennem analyse, fortolkning og beskrivelse af fænomenet i sin helhed (Launsø et al., 2017). Med socialkonstruktionisme som de videnskabelige briller jeg tager på, muliggør, at jeg kan undersøge, hvordan gymnasterne gør køn, fordi deres måde at gøre køn på vil afspejles af de historiske, sociale og kulturelle omstændigheder, som casestudiet kan bruges til, fordi jeg må kigge på fænomenet i sin helhed (Burr, 2015; Champion, 2016; Launsø et al., 2017). Måden jeg kan opnå en dybdegående forståelse af, hvordan gymnasterne gør køn i forhold til helheden er gennem baggrundsforståelsen af kønsgrænser inden for TG's idrætskultur bestående af spring -og rytmegymnastik samt afdækning af tidligere forskning inden for det område jeg forsker i (Barker-Ruchti et al., 2016; Markula & Silk, 2011). Observationerne og de transskriberede interviews vil blive analyseret ved hjælp af Braun, Clarkes & Weates (2016) analyseværktøj, tematisk analyse, på baggrund af specialets udvalgte teori, som vil blive diskuteret i forbindelse med litteraturen inden for området for at besvare problemformuleringen. I de følgende afsnit uddybes metoderne i den kronologiske rækkefølge, som de blev udført på i specialet.

5.1.1 Observation

Observation er en kvalitativ metode, som anvendes til at forstå mennesker og kulturel diversitet (Ottesen, 2015). Forskeren udvælger en bestemt gruppe af mennesker, som forskeren observerer og/eller deltager i de observeredes eget miljø (Ottesen, 2015). I specialet havde jeg fokus på at forstå, hvordan TeamGym talenter gør køn og udfordrer kønsroller på tre forskellige seniorholdkategorier, som kan bidrage til at belyse diversiteten af måden gymnasterne gør køn på de tre forskellige hold. Her valgte jeg at observere gymnasterne til én almindelig træning på hvert hold i det miljø, hvor de træner til hverdag. I kvalitative studier eksisterer der et kontinuum mellem deltagerobservation, hvor forskeren deltager i aktiviteterne i miljøet og i den anden ende af kontinuumet, fuldstændig observation, hvor forskeren er passiv og ikke involverer sig med deltagerne (Ottesen, 2015). Dette kontinuum klassificerer graden af deltagelse gennem fire feltroller: *“den totale deltager, deltageren som observatør, observatør som deltager og den totale observatør”* (Ottesen, 2015, s. 122). Som den totale deltager er de observerede opmærksom på forskerens tilstedeværelse, og forskeren har mulighed for at delvist skjule sin identitet og kan deltage i de observeredes aktiviteter (Ottesen, 2015). Når forskeren påtager sig rollen som deltager der observerer, er alle de observerede deltagere informeret om forskerens fremmøde og bekendt med undersøgelsens formål, hvor forskeren har mulighed for at være nysgerrig, bygge tillid til og spørge ind til de observerede (Ottesen, 2015). Forskerens rolle er mere distanceret i observatøren som deltager, hvor kontakt til de observerede er formel og varer i kort tid, hvor forskeren kan risikerer skævvridning i observationen, eftersom at kendskabet til den observerede målgruppe kan være begrænset og overfladisk (Ottesen, 2015). Den totale observatør har ikke meget interaktion med de observerede i feltet, som heller ikke ved, at de observeres (Ottesen, 2015). Her risikerer forskeren overfladisk kendskab til den observerede målgruppe og etnocentrisme (Ottesen, 2015). Etnocentrisme betyder, at forskerens eget perspektiv på den observerede verden overføres til de observerede, som kan have et andet perspektiv på verden (Ottesen, 2015). Dette betyder, at forskeren risikerer ikke at forstå deres verden. Jeg tog kontakt til to TG foreninger, først gennem e-mail og derefter telefonisk opkald, og aftalte datoer for observation med de respektive trænere på holdene. Trænerne agerede som gatekeepers i specialet, som støtter forskningsprojekter ved at give adgang til det felt forskeren ønsker at undersøge samt kontakt mellem forsker og deltagere (Clark, 2010). E-mailen bestod af en kort beskrivelse af specialets formål, hvordan observation skulle foregå samt information om interviews med gymnasterne. Trænerne fik at vide, at gymnasterne skulle informeres om, at

jeg ville komme og observere en enkelt træning samt, at jeg vil hilse på trænerne og gymnasterne og præsentere mig selv samt hensigten med observationen, inden deres træning gik i gang. For ikke at påvirke, hvordan gymnasterne ville opføre sig og gøre køn til træning på grund af min tilstedeværelse, var det begrænset, hvor meget jeg kunne dele af information til trænerne og gymnasterne omkring, hvad specialet handlede om. Dette betyder, at min feltrolle tog karaktertræk af deltager der observerer, da gymnasterne og trænerne var bekendt med min tilstedeværelse (Ottesen, 2015). Derudover har min feltrolle karaktertræk af observatør der deltager, da jeg bevidst valgte ikke at have meget interaktion med gymnasterne under deres træning, da jeg gerne ville undgå, at min tilstedeværelse ville få for meget indflydelse på gymnasternes ageren (Ottesen, 2015).

Til at observere kan forskeren bruge forskellige teknikker såsom at optage videoer, fotodokumentation, lydoptagelser, optagelser af mundtlige noter, tegne, overhøre samtale og skrive feltnoter (Ottesen, 2015). Da jeg som nævnt ville have mindst mulig indflydelse på gymnasternes ageren under observationen, valgte jeg at skrive feltnoter på en bærbar computer. Når forskeren gør brug af feltnoter, er det vigtigt at beskrivelserne er så detaljerede som muligt, som kaldes *thick* beskrivelser (Ottesen, 2015). Thick beskrivelser har betydning for validiteten af deltagerobservation, og thick beskrivelser giver bedre grundlag for at udføre en *thick* fortolkning af de nedskrevne observationer modsat *thin* beskrivelser som kan blive for simple, at der ikke er meget empiri at fortolke på (Ottesen, 2015). Med dette i mente, havde jeg fokus på at dokumentere så detaljerede feltnoter som muligt under observationerne. Dette gjorde jeg ved at beskrive omgivelserne og gymnasterne til træning. Derudover valgte jeg at skrive mine egne tanker og undringer ned i noterne eller kommentere på, hvad jeg observerede. Yderligere inddragede jeg mig selv i observationerne eksempelvis ved interaktioner med gymnasterne. Dette fordi forskeren tager del i generering af empiri i kvalitative studier (Launsø et al., 2017; Kvale & Brinkmann, 2009). Observation som metode i specialet havde yderligere til formål at notere undrende spørgsmål som kunne indgå i interviewguiden (Ottesen, 2015). Feltnoterne fra observationerne blev renskrevet og samlet i kronologisk rækkefølge for hver af de tre hold, som blev til empiri i specialet (Bilag 1; Bilag 2; Bilag 3). Renskrivningen af feltnoterne havde til formål at færdigskrive thick beskrivelserne og gøre dem klar til den tematiske analyse, genopfriske, blive mere bekendt og reflekterende over observationerne (Ottesen, 2015; Braun, Clarke & Weate, 2016).

5.1.2 Semistruktureret interview og valg af informanter

Det *semistrukturerede interview* er en kvalitativ metode, der anvendes i kvalitative studier (Kvale & Brinkmann, 2009). Fordele ved det semistrukturerede interview er, at forskeren kan forberede spørgsmål, som vedkommende søger svar på, som har relevans for forskningsspørgsmålet (Kvale & Brinkmann, 2009). Derudover giver det semistrukturerede interview frihed til at stille uddybende spørgsmål til informanten og undersøge andre emner, som interviewereren ikke kan forudse forinden interviewet (Kvale & Brinkmann, 2009). Med andre ord, giver det semistrukturerede interview mulighed for at gøre brug af både en deduktiv tilgang, som er teoristyret og induktiv tilgang, som er empiristyret (Braun, Clarke & Weate, 2016). Problemformuleringen er blandt andet baseret på baggrund af teorien, men problemformuleringen er samtidig et åbent spørgsmål, og derfor var det semistrukturerede interview passende for specialet. Udvælgelsen af informanter blev aftalt med gatekeepers fra de respektive hold, hvor de udvalgte gymnaster ses i tabel 1 (Clark, 2010). Jeg forklarede gatekeeperne, at jeg ønskede informanter der havde bred forskel i alder, fordi det var interessant, hvad de forskellige generationer kaldet *millennials* og *generation Z* (Gen Z) ville kunne bidrage med ligheder og forskellige synspunkter, hvor Gen Z er opmærksom på ulighed og har positive indstillinger til for eksempel homoseksuelle parforhold (Rue, 2018). I alt seks elite TG gymnaster fra årgang 1993 og frem til 2005, deltog som informanter i dette speciale. To kvinder på dameholdet og to mænd på herreholdet fra *forening1* (f1) samt en mand og en kvinde på mixholdet fra *forening2* (f2).

Pseudonym (Bilag)	Seniorhold	Interview bilag
Ea	Damehold	4
Ina	Damehold	5
Sia	Mixhold	6
Noah	Herrehold	7
Loui	Herrehold	8
Theo	Mixhold	9

Tabel 1: Tabellen viser en oversigt over informanternes pseudonymer, holdtype samt bilagsnummer.

5.1.2.1 Etiske overvejelser

I forbindelse med interviews bør forskeren reflektere over etiske overvejelser (Kvale & Brinkmann, 2009). I dette afsnit vil jeg beskrive mine refleksioner over etiske overvejelser om *informeret samtykke og fortrolighed* samt *interviewafholdelse og lydoptagelse*.

5.1.2.1.1 Informeret samtykke og fortrolighed

Ifølge Kvale & Brinkmann (2009) betyder *informeret samtykke*, at informanten kender formålet med undersøgelsen, hvem der skal læse forskningsprojektet, mulige konsekvenser ved at deltage i interviewet, deres deltagelse er frivillig, samt at de kan trække deres samtykke tilbage til enhver tid. Disse informationer kan oplyses i en skriftlig aftale, såsom en samtykkeerklæring, som informanten underskriver forinden interviewet, der opbevares fortroligt (Kvale & Brinkmann, 2009). I dette speciale udarbejdede jeg en samtykkeerklæring, som jeg gennemgik med informanterne til observationerne, hvor de kunne stille spørgsmål til samtykkeerklæringen (Bilag 10). Herefter underskrev de samtykkeerklæringen, som informanterne fik tilsendt over e-mail, så de havde en kopi af den, så det kun var informanten og jeg der havde adgang til den underskrevde samtykkeerklæring. I samtykkeerklæringen fremgik der informationer om, hvem der skulle læse specialet, at interviewet optages og transskriberes, hvor citater fra transskriptionerne vil blive inddraget og analyseret i specialet samt, at deres deltagelse var frivillig, og at de til enhver tid kunne ændre deres samtykke. Inden for forskning omhandler *fortrolighed*, at privat information eller udtalelser, der er identificerbare med informanten, ikke afsløres (Kvale & Brinkmann, 2009). I nogle tilfælde kan offentliggjort information fra informantens udtalelser potentielt være genkendelig fra udefrakommende, og det bør informanten være opmærksom på (Kvale & Brinkmann, 2009). Dette blev oplyst i samtykkeerklæringen. For at gøre informanterne så anonyme som muligt, fik de et pseudonym, og deres forening blev ikke nævnt i transskriptionerne eller i specialet. Derudover blev logoer, byer, navne fra andre nære personer til informanterne ikke nævnt, men blot markeret med blokbogstaver: BY, NAVN og SPORTSMÆRKE.

5.1.2.1.2 Interviewafholdelse og lydoptagelse

Interviews blev afholdt online gennem Zoom, hvor mikrofon og kamera var tændt. Kameraet var tændt, for at informanten og jeg kunne se hinandens kropssprog og ansigtsmimik, som ifølge Kvale & Brinkmann (2009) har betydning for forståelsen mellem informant og

interviewer i samtalen udover verbale ord. For at kunne analysere interviews efter interviewafholdelse er det en fordel at optage interviews (Kvale & Brinkmann, 2009; Launsø et al., 2017). Optagelse af interviews giver intervieweren frihed til at fokusere på samtals dynamik og emner, som informanten fortæller om (Kvale & Brinkmann, 2009). Derfor blev interviewene optaget gennem en optager app, *memo*, på mobiltelefon. Kvale & Brinkmann (2009) understreger, at det er vigtigt at være forberedt i tilfælde af tekniske problemer, som kan opstå ved optagelse af interview, og tjekke at optageren virker og indfanger lyden optimalt. Jeg har erfaring med at bruge memo-appen fra interviews i tidligere projekter på min uddannelse. Jeg testede, at memo-appen indfangede lyden gennem Zoom i høj kvalitet, inden interviewet begyndte, ved at bede informanten om at sige "hej jeg hedder NAVN". Hvis lyden eller signalet ikke var af tilstrækkelig god kvalitet, skulle mikrofonen på Zoom slukkes, imens kameraet forblev tændt, hvorefter jeg ringede informanten op, hvor lyden gennem mobiltelefonen var klarere. Interviewene varede mellem 50 minutter og to timer og 20 minutter. I gennemsnit var interviewenes varighed omtrent fem kvarter.

5.1.2.2 Semistruktureret interviewguide

Den semistrukturerede interviewguide består af tre faser: *briefing*, *hovedfasen* og *debriefing* (Kvale & Brinkmann, 2009; Launsø et al., 2017). *Briefingen* er den indledende fase, hvor forskeren kort præsenterer sig selv, fortæller om undersøgelsens formål og opridsning af de vigtigste pointer fra samtykkeerklæringen (Launsø et al., 2017). *Briefingen* har til formål at give informanten et indtryk af intervieweren, og ved at intervieweren gør sig mindre fremmed over for informanten ved at være lyttende, opmærksom og vise forståelse, så informanten bliver tryk til at tale frit om sine oplevelser inden hovedfasen (Kvale & Brinkmann, 2009; Launsø et al., 2017). I *briefingen* præsenterede jeg kort mig selv og specialets formål og emne, hvorefter jeg kort gennemgik væsentlige pointer fra samtykkeerklæringen og gjorde informanten opmærksom på, at de altid kunne stille spørgsmål eller frabede sig at besvare spørgsmål under interviewet samt ændre deres samtykke. Til slut i *briefingen* tjekkede jeg, at optageren virkede, og fortalte informanten, hvornår jeg tændte for optageren. Herefter begyndte interviewets *hovedfase*, hvor jeg startede med at stille *indledende spørgsmål*, som har til formål at få samtalen i gang ved at bede informanten om at præsentere sig selv og sin baggrund med TG (Launsø et al., 2017). I *hovedfasen* stilles de interviewspørgsmål som forskeren har forberedt i en interviewguide samt være åben for andre nye og relevante emner (Launsø et al., 2017). De forberedte interviewspørgsmål blev udarbejdet på baggrund af

teorien, hvor jeg havde fokus på at stille åbne og beskrivende spørgsmål, som kunne åbne op til en bred besvarelse. Interviewguiden er opbygget således, at forskningsspørgsmålet styrer interviewspørgsmålene (Launsø et al., 2017). For hvert emne i interviewguiden bør der være en teoretisk beskrivelse forud for interviewspørgsmålene, så forskeren sikrer, at vedkommende får stillet spørgsmål, der har relevans for undersøgelsesspørgsmålet (Launsø et al., 2017). Specialets interviewguide var opbygget således, at problemformuleringen stod øverst, hvorunder et manuskript for briefinggen stod, efterfulgt af spørgsmål til interviewets hovedfase og afsluttede med et manuskript for debriefingen. Hovedfasen var opdelt i to kolonner. Venstre kolonne bestod af en teoretisk beskrivelse af hvert emne. I højre kolonne, over for hvert emne, stod interviewspørgsmålene rettet til informanterne (Se bilag 11). Jeg forsøgte, at efterleve rollen som interviewer, for at producere viden, som består af at holde overblikket og styre interviewets retning, opmuntre informanten til at fortælle om sine historier og oplevelser samt lytte aktivt med anerkendende ord (Launsø et al., 2017). Her gjorde jeg brug af *meningsvalidering* og *meningsafklaring*, hvor intervieweren tjekker, at vedkommende har forstået informantens egen forståelse, som informanten har fortalt (Launsø et al., 2017). For at skabe rum til refleksion hos informanten, sørgede jeg for, at informanten fik pause til at tænke, før informanten besvarede et spørgsmål, eller hvis informanten midt i en fortælling havde brug for tavshed, før informanten kunne fortsætte med at fortælle, som er en vigtig del af rollen som interviewer (Launsø et al., 2017). Udover de forberedte spørgsmål gjorde jeg brug af andre spørgeteknikker til at stille uddybende spørgsmål for at udforske andre emner i interviewet, som blandt andet *opfølgende spørgsmål*, hvor informanten kan udvide sit svar eller *sonderende spørgsmål*, som at spørge: “kan du beskrive med et eksempel?” (Launsø et al., 2017). Derudover brugte jeg *indirekte spørgsmål*, som har til formål at få informanten til at reflektere over, hvordan informanten tror, at andre personer mener eller ville handle i en given situation (Launsø et al., 2017). Indirekte spørgsmål gavnede især spørgsmål om homoseksualitet og transkønnede personers deltagelse i TG. *Debriefingen* handler om at afslutte interviewet med respekt (Launsø et al., 2017). Jeg markerede debriefingen med at fortælle, at vi havde nået omkring alle mine spørgsmål, hvorefter, jeg spurgte, om informanten ville tilføje noget til sidst, og om informanten havde yderligere spørgsmål (Launsø et al., 2017). I tilfælde af, at jeg havde opfølgende spørgsmål efter interviewet, spurgte jeg informanten, om jeg måtte kontakte personen igen med opfølgende spørgsmål (Launsø et al., 2017). Afslutningsvis takkede jeg for informantens deltagelse og tid.

5.1.2.3 Transskription

Transskriptionen er en del af de tidligste analyseprocesser (Kvale & Brinkmann, 2009).

Formålet med transskriptionen var at kunne analysere informanternes udtalelser og oplevelser i en tematisk analyse. Der findes ikke entydige regler og retningslinjer for, hvilken form interviewet skal transskriberes fra mundtlig til skriftlig tale, men det er vigtigt, som forsker at gøre sig overvejelser omkring dette i forhold til undersøgelsens formål (Kvale & Brinkmann, 2009). For at kunne analysere transskriptionerne, valgte jeg at opstille nogle standarder for at skrive informanternes udtalelser ned. Passager der var uklare at høre blev markeret [uklart], og passager eller ord, som jeg var i tvivl om, jeg havde hørt rigtigt, blev skrevet med **fed**. Derudover, fordi jeg undersøger, hvordan gymnasterne gør køn, valgte jeg at markere kropslige og verbale handlinger, hvor f.eks. grin blev omkranset med stjerne symboler: *griner* eller f.eks. mere beskrivende handlinger som ” *imiterer dyb stereotyp jysk mandestemme/kartoffel i munden* “ (Bilag, 8, s. 112, l. 17-18). De længere beskrivelser af verbale og kropslige udtryk skulle hjælpe mig med at huske interviewsituationen. Samtidig var jeg bevidst om, at beskrivelserne kunne være ladet af min egen forståelse af verdenen. Talepauser blev markeret med tre punktummer... Ord der blev lagt tryk på, blev understreget eller fik accent aigu. Hvis informanterne udtrykte tale sætninger eller tanker, blev de omkranset med ‘apostroffer’.

5.1.3 Tematisk analyse

Tematisk analyse bruges som analysemetode i kvalitative studier til at finde mønstre og temaer på tværs af empiri, analysere disse gennem fortolkning og dermed danne mening (Braun & Clarke, 2006; Braun, Clarke & Weate, 2016). Dvs. i krydsfeltet mellem forskerens erfaring med forskning, empiri, viden på forskningsområdet og teoretiske antagelser, produceres analysen, som er en aktiv proces (Braun, Clarke & Weate, 2016). Dette betyder, at temaer ikke blot “fremtræder” af sig selv, men at forskeren spiller en aktiv rolle i analyseprocessen i at producere viden ligesom inden for socialkonstruktionismen, hvor der kan siges, at forskeren i interaktionen med sin empiri producerer viden, fordi sandheden i empirien ikke bare “findes” uafhængigt af forskeren (Braun, Clarke & Weate, 2016; Burr, 2015). Tematiske analyser kan bære præg af deduktive og induktive tilgange (Braun, Clarke & Weate, 2016). I den deduktive tilgang er analysen teoristyret, hvorimod den induktive tilgang er empiristyret (Braun, Clarke & Weate, 2016). Eftersom specialets undersøgelsesspørgsmål delvist er teoristyret og et åbent spørgsmål, gjorde jeg brug af den

deduktive og induktive tilgang. Der er seks faser i den tematiske analyse: *At blive bekendt med sin empiri, kodning, danne og udvikle temaer, at reviewe, definere temaer samt skrive rapporten* (Braun, Clarke & Weate, 2016). I dette afsnit beskrives, hvordan jeg har brugt de seks faser til at analysere empirien.

Fase et handler om *at blive bekendt med sin empiri* og dets indhold ved at fordybe sig i den gennem genlæsning af empiri tekster med en nysgerrighed og skrive noter og idéer med interesse for undersøgelsesspørgsmålet (Braun, Clarke & Weate, 2016). Gennem læsning og korrekturrettelser af observation blev jeg mere bekendt med disse, som også førte til undrende spørgsmål som kunne bruges i interviews. Transskriptionen og genlytningen af interviews gav idéer til, hvilke emner, jeg lod mærke til gentagne gange på tværs af informanternes udtalelser, hvor der var enighed og delte meninger. På baggrund af specialets teoretiske briller kunne jeg, både ved gennemlæsningen af observationer og transskriptioner, allerede genkende sætninger og tekstpassager, som havde interesse for problemformuleringen. Undervejs markerede jeg tekstpassager og tilføjede en kommentar med en note som kunne være et spørgsmål eller en observation, jeg bed mærke i. I fase to, *kodning*, kodes sætninger og tekstpassager, som kan have flere koder (Braun, Clarke & Weate, 2016). Her kodede jeg sætninger og tekstpassager på baggrund af teoriens begreber og efter relevans for problemformuleringen, så de blev klar til at kunne indordnes i temaer. Begreber fra teorien fik en farve, som blev brugt til at overstrege sætninger og tekstpassager, så det var tydeligt at genkende, hvilket begreb koden tilhørte (Bilag 12). Teoriens begreber fungerede som hovedtemaer. Koder kan undervejs i analysen fortolkes anderledes og flyttes rundt (Braun, Clarke & Weate, 2016). Her arbejdede jeg deduktivt. Der var nogle tilfælde, hvor sætninger fik en anden kode eller flere koder. Koderne blev kopieret over i et skema med tre kolonner (Bilag 12). I venstre kolonne stod begrebet. I den midterste kolonne stod citatet, der var kodet, og i højre kolonne noterede jeg en kort fortolkning af meningen bag citatet. Citaterne fra transskriptionerne blev noteret med bilagsnummer, sidetal og linjenummer. Observationerne blev noteret med bilagsnummer og enten h, *herrehold*, k, *damehold* og m, *mixhold* for at markere, hvilket hold observationerne tilhørte, samt sidetal og linjenummer. Fase tre handler om *at danne og udvikle temaer* (Braun, Clarke & Weate, 2016). Dette gøres ved at samle koder, der minder om hinanden, som er grundlaget for at danne et tema for koderne, som fortæller noget vigtigt om empirien i forhold til forskningsspørgsmålet (Braun, Clarke & Weate, 2016). Ud fra hvert hovedtema sorterede og samlede jeg koder, der mindede om hinanden i klynger, som blev grundlaget for

navngivningen af undertemaer. Undertemaerne kan have forskellige nuancer (Braun, Clarke & Weate, 2016). De forskellige nuancer for hvert undertema bidragede til at belyse forskellige fortolkninger og meninger fra empirien. I den fjerde fase, *at reviewe*, genlæser og revurderer forskeren, at kodernes betydning og detaljer passer under det rigtige tema, hvor forskeren kan opdage, at nogle koder skal flyttes (Braun, Clarke & Weate, 2016; Braun & Clarke, 2006). Desuden tjekker forskeren, at historien og analysen er sammenhængende og har relevans for forskningsspørgsmålet (Braun, Clarke & Weate, 2016). I denne fase gennemgik jeg koderne for hvert undertema for at tjekke, at undertemaet og koderne stemte overens med hinanden. Her blev nogle koder omroket under andre undertemaer. Overskrifter for undertemaerne blev genovervejet, om de skulle have en anden overskrift. I den femte fase *defineres temaer* med en kort beskrivelse, der indrammer temaets essens (Braun, Clarke & Weate, 2016). Desuden kan temaerne ændre navn afhængig af forskningsspørgsmålet, hvor der er mulighed for at være kreativ (Braun, Clarke & Weate, 2016). Hvert undertema fik enten en overskrift baseret på et teoretisk begreb fra teorien for at besvare problemformuleringens spørgsmål, eller en overskrift baseret på det tema, som empirien indkapslede, eftersom at problemformuleringen delvist også er et åbent spørgsmål, som muliggjorde at fremhæve andre spændende undertemaer. Uanset om overskriften til undertemaerne var defineret ud fra teoretiske begreber, deduktivt, eller inspireret af empirien, induktivt, blev hvert undertema analyseret ud fra teorien, som er en deduktiv analysetilgang (Braun, Clarke & Weate, 2016). Undertemaer og deres tilhørende koder fra den tematiske kan ses i bilag 13, bilag 14, bilag 15, bilag 16, bilag 17, bilag 18, bilag 19, bilag 20, bilag 21. *Rapporten skrives* i den sjette fase (Braun, Clarke & Weate, 2016). I den sjette fase måtte jeg udvælge, hvilke undertemaer jeg vil fremhæve for at besvare problemformuleringen. De forrige fem faser gjorde det overskueligt at udvælge, hvilke undertemaer og citater jeg ville inddrage i specialets analyse til at belyse forskellige nuancer af undertemaer. Undertemaerne blev præsenteret med en kort beskrivelse og analyseret i afsnit 6.

6 Analyse og diskussion

Dette afsnit er fase seks i den tematiske analyse, hvor rapporten skrives (Braun, Clarke & Weate, 2016). Her vil jeg analysere temaerne på baggrund af teori og inddrage litteratur for at se, hvordan specialets resultater forholder sig til andre studier på området med udgangspunkt i specialets problemformulering (Markula & Silk, 2011). Fokus i analysen er, hvordan gymnasterne gør køn og udfordrer kønsgrænser på mikro niveau. Dette afsnit er opdelt i to hovedafsnit: *doing gender* og *kønsgrænser* og deres dertilhørende undertemaer. Nogle undertemaer er baseret på teoretiske begreber, imens andre undertemaer er navngivet på baggrund af empiriens temaer, som karakteriseres induktivt, men disse temaer er analyseret på baggrund af teori, hvorved selve analysen er udført med en deduktiv tilgang (Braun, Clarke & Weate, 2016). Selvom at dette afsnit er opdelt mellem *doing gender* og *kønsgrænser*, er undertemaerne analyseret på tværs af teorien på grund af, at teorierne overlapper hinanden og kan belyses fra flere perspektiver. En afklarende sidenote er, at jeg på baggrund af West & Zimmermans (1987) teori om kønsudtryk kategoriserer gymnasterne, der deltog i interviews, som kvindelige -og mandlige gymnaster og vil bruge ord såsom *herre, dame, mænd og kvinder, drenge og piger* i den sammenhæng. Derudover på baggrund af dét faktum, at gymnasterne går på herrehold, damehold og mixhold, velvidende, at det er min personlige antagelse, og at den ikke nødvendigvis er korrekt, da kønskategori og køn er uafhængige af hinanden, ifølge West & Zimmerman (1987).

6.1 Doing gender

Dette analyseafsnit handler om, hvordan gymnasterne gør køn. Hovedtemaerne som blev fundet er *maskuline og feminine levn fra fortiden, springe over evne og bevægelsesformer i rytme*. Afsnittet er primært analyseret på baggrund af Butlers og West & Zimmermans teori om *doing gender*. Derudover blev der trukket på teori om kønsgrænser fra Barker-Ruchti et al. (2016), hvor det havde relevans.

6.1.1 Maskuline og feminine levn fra fortiden

TG er en konkurrencesport for mænd og kvinder, der indeholder maskuline og feminine bevægelsesformer (European Gymnastics, 2022; Barker-Ruchti et al., 2016). I den tematiske analyse blev der fundet tegn på, at der er forskellige forventninger til gymnasternes evner i

spring og rytme på grund af de fysiologiske forskelle hos mænd og kvinder. Loui fortæller, at de fleste gymnaster går til TG på grund af spring disciplinen:

“der er mange drenge og også piger, der jo typisk har valgt gymnastikken pga. spring. Jeg tror, de fleste gymnaster, som TG er jo en måske en springdomineret sport, hvor man jo så fra spring-rytmegymnastikken, så den jo oprindeligt hed engang, så ville man gerne have det rytmiske element med også, fordi at man ser det som en helstøbt gymnast i det syn, man havde på sporten dengang” (Bilag 8, s. 107, l. 7-11)

Louis udtalelse, om at de fleste går til TG, fordi de kan lide at springe, understøttes af Ea, Ina, Sia, Noah (Bilag 4, s. 29, l. 19-23; Bilag 5, s. 47, l. 15-16; Bilag 6, s. 70, l. 30-32; Bilag 7, s. 85, l. 13-15). Derudover fortæller Loui, at TG er en konkurrencedisciplin for den helstøbte gymnast, der kan udføre spring og rytme. I forhold til studier der hævder, at rytme er en kvindelig disciplin, og spring er en mandlig disciplin kan TG omfavne begge discipliner i én gymnast (Barker-Ruchti et al., 2016; Eagleman, 2015; Kamberidou et al., 2009). Ifølge Trangbæk (2019) kan det tænkes, at “den helstøbte gymnast” kan bidrage til at udfordre dialogen mellem normer og biologien for køn i vores samfund. Selvom, at gymnasterne går til TG, fordi de kan lide at springe, ses der tegn på forskellige forventninger til mandlige og kvindelige gymnasters præstationer i spring og rytme. Et af forventningerne er forestillingen om, at mændene i højere grad kan springe de sværeste spring grundet deres fysiologi, som Loui nævner: *“der er en fysiologisk forskel rent genetisk mellem mænd og kvinder. Det er jo også derfor, vi konkurrerer i kvinderækker og herrerækker”* (Bilag 8, s. 133, l. 28-29). Ina udtrykker ligeledes:

“de er bare fysiologisk stærkere og mere eksplosive end kvinder, den måde de springer på er jo meget ens for os, men dét at de bare kan blive stærkere hurtigt gør jo, at de bare har nemmere ved at komme op og lave. Et af de vildeste spring, jeg kan lave, det er en tripple out, og det er meget få piger, der laver det. Der er rigtig mange drenge der laver det, også dem som ikke er særligt teknisk dygtige” (Bilag 5, s. 45, l. 10-14)

Ina kan dog også springe trippler, som er nogle er de svære spring, som mandlige gymnaster også springer. Til observation af seniordameholdet blev der observeret en tripple out: *“De fleste springer dobbelt, men der er også nogle der kan lave tripple out. Det er ofte baglæns banespring”* (Bilag 2, k, s. 13, l. 29-30). De biologiske determinanter er gennem historien

blevet anvendt til at opdele idrætskulturer i feminine og maskuline praksisser, som afspejlede de indlejrede kønsdiskurser i samfundet ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). Ina og Louis udtalelser kan indikere, at der inden for springdisciplin stadig er tegn på, at spring er en maskulin praksis, da de begge argumenterer for, at mandlige gymnaster kan springe nogle af de sværeste spring på grund af deres fysiologi. Til trods for dette, kan Ina også springe nogle af de sværeste spring. Dette kan tyde på ifølge Barker-Ruchti et al. (2016), at denne kønsdiskurs om, at mandlige gymnaster kan springe de svære spring grundet deres fysiologi, udfordres af Ina, fordi hun også springer svære spring. Dette kan ifølge Barker-Ruchti et al. (2016) bidrage til ændringer i kønsdiskursen for kvindelige gymnasters evner i springdisciplinen. Studiet af Höög & Andersson (2021) fandt fysiologiske forskelle mellem mandlige og kvindelige svenske elite TG gymnaster, som kan understøtte forestillingen om kønsdiskursen om, at mandlige gymnaster kan springe sværere spring og har større fysisk kapacitet biologisk end kvinder ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). Ud fra Butlers perspektiv kan der være tegn på boying og girling (Campion, 2016). Dette fordi, at Loui nævner, der er herrerækker og kvinderækker, som kan anskues som en performativ talehandling, og ved at *boye* mandlige gymnaster som “herrerækken”, kan der ske en perlokutionær effekt, hvor omgivelserne forventer, at mandlige gymnaster fysiologisk er stærkere end kvindelige gymnaster, som er med til at italesætte virkeligheden om, og at mandlige gymnaster kan springe de svære spring set i lyset af Butlers teori (Campion, 2016). Den performative talehandling kan forstærke og reproducere konceptet om mandlige gymnaster, hvor konsekvensen er opfattelsen af, at mandlige gymnaster springer svære og fysiologisk er stærkere. Der er også fundet eksempler på girling i rytmedisciplinen, som Sia beskriver:

“der er vel altid former for skjulte måder, man skal være på (...) smidighed for eksempel. Det ses som en pigeting, at man skal være smidig som pige. (...) Ja, at jeg ikke kan alle de her ofte pigemomenter i rytme som at gå i spagat” (Bilag 6, s. 76, l. 10-16)

Sia oplever, at der er en opfattelse af, at kvindelige gymnaster skal være smidige. Det kan her tolkes som, at “smidighed” og “pigemomenter” forbindes med “pige”, som et tegn på girling set i lyset af Butler (Campion, 2016). Studiet af Höög & Andersson (2021) fandt at de kvindelige TG gymnaster var smidigere end de mandlige TG gymnaster, som kan bidrage til at understøtte denne forbindelse mellem smidighed og girling, som skaber virkeligheden ud fra Butlers perspektiv (Campion, 2016). Omvendt i rytmedisciplinen findes der også momenter der er boyet:

“f.eks. der er et moment, hvor du stemmer i håndstand med samlede ben. Det er en lille smule sværere at gøre end at gøre det med spredte ben op pga. balancen, og det kræver en lille smule mere power. Derfor er den i danske sammenhænge blevet døbt 'herre stem'. Der kan man jo sige, 'hvorfor er den døbt 'herre stem'?' Hvorfor associerer man lige præcis herre med noget der er fysisk hårdere ” (Bilag 8, s. 133, l. 23-27)

“Herrestem” i rytme kan tolkes som en form for boying, hvor den perlokutionære effekt igen handler om styrke og den fysiske kapacitet hos mandlige gymnaster set i lyset af Butler (Campion, 2016). Alligevel viser en observation fra dameholdet, at en *“enkelt øver splitstemme med ankelvægte på anklerne (...) Hun står længe i håndstanden helt i balance”* (Bilag 2, k, s. 14-15, l. 31-2). Denne observation viser, at splitstemme kan gøres fysisk hårdere med ankelvægte, samtidig med, at det kræver smidighed, som ud fra Barker-Ruchti et al. (2016) kan karakteriseres som maskulint, for styrken, og feminint, for smidigheden, som, i denne observation, er blevet kombineret. Eftersom splitstemme kræver smidighed, som kan være forbundet med girling ud fra Butlers perspektiv, viser denne observation, at et “pigement” kan udføres med mere styrke i form af ankelvægte (Campion, 2016). Derudover er der forskellige forventninger til mandlige og kvindelige gymnasters præstationer i spring og rytme, som kan have betydning for de points de kan få og vinde til konkurrencer:

“hvis man ser en pige rytmeserie som bare flopper fuldstændig, så ved man godt, så vinder vi ikke (...) Men drenge, hvis de laver en rigtig dårlig rytmeserie, men til gengæld springer godt og meget bedre end alle de andre, som jo godt kan ske i sådan nogle drengerækker, så kunne man da godt forestille sig, at de vandt på trods af en dårlig rytmeserie. Jeg tror bare dét med, at i pigerækken så er springvariationen ikke særlig høj i forhold til drenge, og det er fordi, at rytmen er meget afgørende for piger i forhold til drenge (...) Hvis pigerne er rigtig til at lave rytme, så har de typisk også en rigtig stor fordel” (Bilag 5, s. 49, l. 4-12)

Ud fra Butlers perspektiv kan girling forbindes med, at der er højere forventning til, at kvindelige gymnaster er dygtige i rytmeserier, hvor de kan trække høje points, hvor omvendt boying forbindes med, at mandlige gymnaster trækker høje points i springomgange, fordi der er større variation af spring end der er blandt kvinderne (Campion, 2016). I forhold til studiet af Eagleman (2015) afspejler det sig for eksempel også i måden medier portrætterer mandlige

og kvindelige gymnaster ved at have meget fokus på tekniske beskrivelser af de mandlige gymnasters præstationer i spring. Samtidig afspejler studiet af Kamberidou et al. (2009), at rytmegymnastik tidligere var en kvindelig disciplin, som mandlige gymnaster ikke måtte konkurrere i før 2003, som muligvis kan understøtte de større forventninger til kvindelige gymnasters præstation i rytmeserier i TG. Til trods for, at Kamberidou et al. (2009) stiller spørgsmålet om rytme gymnastik kan styrke ligestillingen mellem kønnene, ser det ud til, at der er en form for ulighed blandt forventningerne til kønnenes præstationer i rytmedisciplinen i TG set i lyset af Butler (1988). Den perlokutionære effekt kan bidrage til at forstærke forestillingen om, at mandlige gymnaster er bedre til at springe og kvindelige gymnaster er bedre til rytme, ved at ord som "herrestem", "kvinderækker", "herrerækker" og "pigemomenter" på den måde skaber køn ud fra Butlers perspektiv (Campion, 2016). At disse performativer skaber køn, kan muligvis forstærke forestillingen om kvindelige og mandlige gymnasters fysiske kapacitet i spring og rytme, som kan føre en perlokutionær effekt, hvor nogle gymnaster forsøger at leve op til forestilling om, hvad en mandlig -og kvindelig gymnast gør og er fysisk i stand til at gøre ud fra Butlers perspektiv (Campion, 2016).

6.1.2 Springe over evne

Et andet gennemgående tema i den tematiske analyse i forhold til, hvordan gymnasterne gør køn var *at springe over evne*. Dette tema indebærer opsummeret, at der er en oplevelse af, at herrerne i højere grad tør springe over evne og "tage hovedet under armen" end kvinderne i TG, som kan skyldes gentagne citeringer set i lyset af Butler (Campion, 2016). Første citat er Ina, som udfordrer måden at gøre sit køn på ved at turde springe over evne:

"Jeg er sådan en der godt kan lide at springe vildt og springe stort og måske også lidt over evne nogle gange, hvilket, hvis man skal snakke køn, måske ikke er særligt karakteristisk for piger. Det der med at springe over evne. Det er nok det drengene gør, som selvfølgelig også gør, at de bliver rigtig dygtige, og det er nok også dét som også kunne klæde lidt flere piger, hvis det var, at de måske turde springe lidt mere ud i springene, og bare håbe på det bedste og stole på deres kroppe og på dem selv, fordi man er lidt mere forbeholden, som pige, men det er ikke alle, men det er meget karakteristisk for piger" (Bilag 5, s. 46, l. 13-19)

Ina fortæller, at det ikke er karakteristisk for kvinderne at springe over evne, fordi de muligvis ikke stoler på, at deres kroppe kan mere, de tror. Det er herrerne der har tendens til

at springe over evne, som Loui er enig med og tilføjer at de gør, fordi det er sjovt, halvfarligt, og det “er så dumt og urealiserbart” (Bilag 8, s. 120, l. 17-22). Dette understøttes af Ea, som siger, at kvinderne ser op til herrerne, og de synes, det er pinligt, hvis de fejler (Bilag 4, s. 43, l. 21-24). Ud fra Butlers (1988) perspektiv tyder det på, at der til en vis grad eksisterer implicitte eller skjulte retningslinjer for mandlige og kvindelige gymnaster, når det kommer til spring. Denne retningslinje kunne være, at det er “rigtigt,” okay og sjovt, når herrerne prøver at springe over evne og fejler, men det er pinligt og “forkert” for kvindelige gymnaster at springe over evne og fejle. Det vil sige, kvindelige gymnaster skal gennemføre deres spring for at betragtes som “rigtig” kvinde, som kan indskrænke kvindelige gymnasters handlemuligheder for at udfordre sig selv og udvikle deres spring set i lyset af Butler (1988) (Campion, 2016). Theo oplever også at kvinderne er forsigtige, når det kommer til spring (Bilag 9, s. 145, l. 21-23). Det tyder på, at når kvinder gør køn i spring disciplinen, kan de være tilbageholdende, men der er undtagelser, hvor nogle piger tør udfordre måden at gøre køn på som kvinde i spring og springe over evne. I forhold til studiet af Eagleman (2015) beskrev medierne meget tekniske og detaljerede beskrivelser af mandlige gymnasters præstationer og mere abstrakte beskrivelser af kvindelige gymnasters præstationer. Dette kan afspejle at medierne positionerer mandlige gymnaster til at være eksperter i spring, når medierne fremhæver de tekniske færdigheder (Eagleman, 2015). Ud fra et socialkonstruktionistisk perspektiv kan sproget og måden Ina, Ea, Theo og medierne omtaler kvindelige gymnaster skabe en virkelighed om, at mandlige gymnaster er teknisk dygtigere end kvindelige gymnaster, i stedet for, som Ina fortæller, at kvindelige gymnaster stoler på deres fysiske kapacitet (Burr, 2015; Eagleman, 2015). Ina uddyber yderligere, fra egen erfaring, at der er forskel i reaktionerne fra gymnasterne afhængig af, om det er en mand eller en kvinde der springer over evne og ikke lander springet ordentligt og siger, at “*drengene, de griner af, klapper hinanden på skulderne af, men der får jeg sådan en ‘*gisp* er du okay?’ , og jeg griner så lidt af det*” (Bilag 5, s. 60, l. 20-21). Både Ina og Loui oplever, at reaktionen er grin, når herrerne springer over evne. Inas reaktion efter hun lander på nakken er ligeledes at gøre som herrerne og grine af det bagefter. I den handling “at grine” bagefter at lande på nakken, kan det tolkes, at Ina gør køn som en “mand” i dette tilfælde ud fra Butlers (1988) perspektiv (Campion, 2016). Et eksempel på en reaktion på en mand fra mixholdet, som faktisk lander sikkert, men efterfølgende gør en handling, der giver en ubehagelig reaktion fra de andre gymnaster ses i denne observation:

“En mand gør klar til banespring på air tracken, fuldfører et flot, højt, afslutningspring,

lander sikkert, men roterer lige på maven og over hovedet der får tilskuerne til at udtrykke ubehag med 'uuuuuuuh'“(Bilag 3, m, s. 25, l. 20-22)

Eksemplerne fra Ina, Theo og observationen af mixholdet viser, hvordan reaktionerne fra omgivelserne kan være forskellige fra hinanden afhængig af, om det er en kvinde eller en mand, der springer over evne og ikke laver en sikker landing. I forlængelse af disse to eksempler kan det ud fra Inas, Theos, Louis og Eas citater tyde på, at der er en form for “rigtig” og en “forkert” måde at være kvindelig -og mandlig gymnast på i TG set i lyset af Butlers (1988) teori om doing gender, hvor køn gøres gennem de genkendelige udtryksformer som er tilknyttet mænd og kvinder. I forhold til at springe over evne for herrerens vedkommende, som gymnasterne oplever er en af rammerne for en herre gymnasts handlemuligheder i forhold til kønslig genkendelighed, kan det være et resultat af utallige citeringer gennem historien set i lyset af Butlers (1988) teori, hvor herrerne har sprunget over evne og eksempelvis grint af det og givet skulderklap (Campion, 2016). Disse eksempler fra citaterne kan tyde på, at disse citeringer for herregymnaster er kulturelt indlejret i TG's idrætskultur både af kvinderne og herrerne, som definerer kønnes handlemuligheder. Studiet af Eagleman (2015) fremhæver, at kvindelige gymnaster har udviklet deres springfærdigheder på et højt plan, men medierne nedtoner deres præstationer. Dog springer Ina nogle gange over evne, som kan være begyndelsen på kønstransformation ifølge Butlers (1988) teori. Det vil sige, ifølge Butler (1988), hvis flere kvindelige gymnaster gentager Inas eksempel ved at springe over evne, kan denne adfærd forstærke handlemulighederne for de kvindelige gymnasters kønslige genkendelighed, udvide kvindelige gymnasters handlemuligheder, så de kan springe over evne, grine af det, når de fejler, blive dygtigere gymnaster og ikke opleve at blive pinligt berørt over at fejle et spring. I forbindelse med temaet *maskuline og feminine levn fra fortiden* kan udvidelsen af kvindelige gymnasters handlemuligheder gennem nye citeringer muligvis skabe en kønstransformation, hvor kønslige genkendeligheder for kvindelige kan være at springe over evne ud fra Butlers (1988) perspektiv.

6.1.3 Bevægelsesformer i rytme

Bevægelser i rytme er et tema, der handler om doing gender og grænser, der krydses i forhold til bevægelser i rytmeserier for herrerne og damerne, som Butlers (1988) teori om doing gender kan bidrage til at belyse. Barker-Ruchti et al. (2016) kan yderligere belyse, at der sker

en kønsliggørelse af bevægelsesformer, der anskues som feminine eller maskuline. Ina fortæller, at når trænere skal komponere en rytmeserie til mixhold, tænker træneren over, hvilke rytmiske bevægelser er mulige for begge køn, hvor det, i dette eksempel, er lykkedes træneren, at få mixholdet på podiet:

“mange af de dygtigste rytme trænere, som prøver at skubbe grænser, og det samme for dygtige rytme trænere for piger. Jeg har jo lavet alverdens rytmeserier. Der er en rigtig dygtig rytme træner der hedder NAVN, som laver rigtig rigtig gode rytmeserier og især til piger. Også til drenge, men hun er bare mere udfordret, fordi det er jo et helt andet bevægelsesmønster, de skal lave. Og hun var junior mix landsholdstræner, og fik dem op på toppen af podiet” (Bilag 5, s. 56-57, l. 31-4)

Eksemplet fortæller, at der forskellige bevægelsesformer i rytme som herrerne laver og som damerne laver, hvor det kan blive udfordrende på mixhold at tilpasse bevægelsesformerne til begge køn. Dette kan være et tegn på, at grænser for bevægelsesformer for herrerne og damerne krydses set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). Ud fra Butlers (1988) perspektiv kan dette ligeledes tolkes som, at der er forskellige italesatte retningslinjer for, hvordan omgivelserne forventer, at gymnasterne gør køn i rytme. Eagleman (2015) viste, at nyhedsmedierne portrætterede mandlige og kvindelige gymnaster forskelligt inden for bevægelsesformer, og disse portrætter viste sig at være stereotyp og kønnet, som kan understøtte Butlers (1988) perspektiv om omgivelsernes forventninger til bevægelsesformer hos kønnene. Dog kan mixhold med tilpassede bevægelsesformer til begge køn kan være et eksempel på, at disse kønsdiskurser ikke er fastlåse, da de kan krydses og transformeres ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). Et eksempel på en proces, hvor grænser for bevægelsesformer i rytme for kvinder krydses og som muligvis er på vej over i en transformation af grænser ses i dette citat af Ina:

“jeg synes, pigerne bevæger sig mere hen mod drengene end, hvad de fleste drenge rytmetrænere gør ved deres drenge. Jeg kan nærmest kun nævne en enkelt som prøver noget nyt med drengene, altså træner” (Bilag 5, s. 57, l. 27-29)

Ina udtrykker, at pigerne i højere grad udfordrer bevægelserne i rytme og laver rytmiske bevægelser, som drengene laver. Dette kan være et tegn på, at en grænse krydses ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). Dette er endnu et eksempel på, at kønsdiskurser ikke er fastlåste

ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). Herefter nævner Ina én træner, som udfordrer både pigernes og drengenes bevægelser i rytme:

*“og han er også lidt **fruity**, men han prøver noget nyt, og hvis en rytmetræner for et kvindehold, hvis de laver en lidt mere hurtig og mere markeret rytmeserie, så er det jo ikke banebrydende. Pigerne kan godt lide at arbejde i kontrast, hvor drengene bare bliver i deres...de ved, det virker”* (Bilag 5, s. 58, l. 2-5)

Ina beskriver, at træneren laver en skarpere og markeret rytmeserie til et kvindehold og arbejde i kontraster, som hun i øvrigt nævner ikke er helt nyt og derfor kan det være et tegn på, at en grænse er transformeret set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). Den grænse, som er transformeret, er, at kvinderne laver bevægelser i rytmeserier, som herrerne laver. Omvendt forbliver herrerne oftere inden for deres grænse for rytmiske bevægelser, som er de markerede og hurtige bevægelser, som Ina beskriver i citatet. At drengene holder sig til deres bevægelsesformer kan anskues som en kønsdiskurs for herrerne, som bliver opretholdt, som kan skyldes den heteroseksuelle maskulinitet, der marginaliserer det feminine, som kan være årsag til, at drengene forbliver inden for deres kønsdiskurs for bevægelsesformer i rytme ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). I forhold til studiet af Kamberidou et al. (2009) omhandlende mandlige gymnasters deltagelse i rytmegymnastik, kan den beskrevne opfattelse af, at mandlige gymnaster har indtrådt en “kvindelig” disciplin forklare, hvorfor at mandlige gymnaster holder sig til de maskuline bevægelsesformer i rytme. Yderligere kan marginaliseringen af det feminine muligvis være årsag til, at en transformation i kønsdiskursen for bevægelsesformer for kvindelige gymnaster i rytme har gjort det muligt for kvinderne at udføre maskuline bevægelsesformer i rytme ifølge Barker-Ruchti et al. (2016), uden at det er “banebrydende” i dag, som Ina forklarer. Desuden indeholder rytme som praksis, ifølge Barker-Ruchti et al. (2016) bevægelsesformer, der blev skabt til at udtrykke femininitet. Dette kan være en forklaring for, at kønsdiskursen for kvindelige gymnaster i dag kan udføre både feminine og maskuline bevægelsesformer og arbejde i kontraster i rytme, som Ina beskriver, som kan være sket på baggrund af krydsning og transformation af grænser ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). Dét, at kvindelige gymnaster udfører bevægelsesformer der er maskuline og feminine i rytme, viser, ud fra Butlers (1988) perspektiv, at køn er en handling, der er konstrueret på baggrund af de genkendelige udtryksformer for mænd og kvinder. Slutteligt kan det tolkes, at selvom rytme er en feminin praksis, ifølge Barker-Ruchti et al. (2016), som både mandlige og kvindelige gymnaster i TG udfører, at der hersker en

kønsliggørelse af forskellige bevægelsesformer inden for rytme praksissen i TG, som er enten reserveret til mandlige gymnaster eller kvindelige gymnaster.

6.2 Kønsgrensener i TeamGym

Dette analyseafsnit blev primært analyseret på baggrund af teorien af Barker-Ruchti et al. (2016). Hvor det var vurderet relevant, blev teori omkring, hvordan køn gøres af Butler samt West & Zimmerman anvendt i analysen til at understøtte fortolkningerne i forhold til årsager bag kønsgrensener i TG's idrætskultur. Opbygningen af dette afsnit om kønsgrensener i TG er opdelt i hovedtemaerne, som er begreberne for kønsgrensener i idrætskulturer: *Symbolske grænser, sociale grænser, forskydning af grænser* samt *krydsning -og transformation af grænser*. Under hvert hovedtema vil en beskrivelse af hvert undertema fra den tematiske analyse kort blive præsenteret.

6.2.1 Symbolske grænser

To undertemaer, som jeg særligt vil fremhæve under symbolske grænser i forhold til specialets problemformulering, har fået titlerne *Det ekstra lag* og *homoseksualitet*. Disse undertemaer blev valgt, fordi dette speciale blandt andet undersøger forandringerne af kønsgrensenerne på mikroniveau, for at belyse udviklingen af inklusion af marginaliserede grupper i forhold til køn og seksualitet i TG's idrætskultur. Disse undertemaer vil blive præsenteret og analyseret i de følgende to afsnit.

6.2.1.1 Det ekstra lag

For at blive anerkendt og opnå respekt fra de andre gymnaster på holdet, har gymnasterne udtrykt et gennemgående tema for en symbolsk grænse, der indeholder normer som gymnasterne må efterleve for at passe ind på deres hold. Denne symbolske grænses adfærd kan beskrives som, at gymnasten skal give noget af sig selv, være engageret til træning og socialt, gøre sit bedste, være mødestabil og bidrage til god stemning til trænings, som er en accepteret adfærd indenfor den symbolske grænse. Omvendt, hvis gymnasten gør det modsatte, kan det blive sværere for gymnasten at opnå respekt fra holdet. Disse egenskaber vejer tungere end seksuel orientering. Undertemaet for denne symbolske grænse hedder derfor *det ekstra lag*, som er inspireret fra Louis citat:

“der er et ekstra lag, jeg gerne vil ligge inden. (...) dét bare at være en god holdkammerat,

være mødestabil, være engageret (...) Jo mere engageret dine holdkammerater er, jo de deltager, jo mere de er opmærksomme på, hvad sker der, jo mere de melder ind og deltagelse i sociale arrangementer, jo mere anerkendte og jo mere respekteret bliver de også, qua at de lærer hinanden at kende, og man får respekt for personen og ikke bare for springene” (Bilag 8, s. 121, l. 1-6)

Sia understøtter også dét at vise engagement og tilføjer, “det her med at spørge om hjælp. Det er en måde at vise på, at man gerne vil forbedre sig eller er engageret i det” (Bilag 6, s. 76, l. 24-27). Set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016), kommer de normer og regler for menneskers handlemuligheder i forhold til at passe ind i en social sammenhæng, og i dette tilfælde TG, så er dét at være engageret til træning og til sociale arrangementer, mødestabilitet, at være en god holdkammerat og spørge om hjælp symbolske grænser i TG holdkulturen. Theo udtrykker ligeledes, at dét at have en seriøs indstilling til træning og være en god person, at være et positivt og behageligt menneske samt bidrage til god stemning som værende en symbolsk grænse:

“At være en god person. Jeg vil sige generelt have en god seriøs indstilling til tingene, det her med at kunne arbejde med ens træning i hvert fald personligt, men helt generelt bare være et behageligt menneske og vise respekt overfor de andre. Det synes jeg, vi er gode til. Og være positiv. Gå og hyggesnakke lidt, give high fives” (Bilag 9, s. 145-146, l. 30-2)

Ea fortæller ligeledes, at på førsteholdet: “forventer vi noget af hinanden, og vi forventer, at vi kommer til træning med en ambition om, at vi skal blive bedre, og vi skal være klar til konkurrence” (Bilag 4, s. 43, l. 4-6). Noah er enig og fortæller, at holdet i fællesskab laver en forventningsafstemning i begyndelsen af sæsonen, hvor de var enige om, at alle skulle deltage, gøre deres bedste og bidrage til god stemning (Bilag 7, s. 89, l. 15-19). Dette er endnu et eksempel på en adfærd inden for den symbolske grænse i TG’s idrætskultur, set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016), er at skabe god stemning og have ambitioner om at blive bedre, så de kan blive klar til konkurrence. Loui siger: “hvis jeg har respekt for personen, så har jeg også respekt for deres seksualitet (...) Det er vigtigt for mig, hvad for en person de er over for mig” (Bilag 8, s. 124, l. 12-15). Ud fra perspektivet af Barker-Ruchti et al. (2016) kan en anden accepteret adfærd inden for den symbolske grænse i TG være, at uanset seksualitet, så er det vigtigste, personens opførsel, som giver respekt. Dette understøttes yderligere af Theo:

“Nej. Det er heller ikke noget, jeg vil spørge om til at starte med overhovedet, men altså først og fremmest, så er det bare med at byde personen velkommen, hvis der starter en ny transkønnet på holdet og derfra, så går vi igang med træningen, og så spørger man lidt om, hvad personen har lavet før og, hvor de kommer fra” (Bilag 9, s. 146, l. 13-16)

Dette citat viser, hvordan gymnasterne på holdet byder nye gymnaster velkommen ved at spørge ind til dem og lære dem at kende, som desuden viser et eksempel på, hvordan socialt engagement som en rigtig adfærd inden for den symbolske grænse, set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016), kan udvises over for andre gymnaster, og at seksuel orientering ikke har betydning for gymnasterne. Modsat Udenrigsministeriets (2018) undersøgelse viser denne accepterede adfærd i TG, at der kan være rum for et inkluderende miljø for homoseksuelle, hvor gymnaster kan være åben omkring deres seksualitet. En adfærd som ligger uden for den symbolske grænse, som ikke er accepteret i TG's idrætskultur, udtrykker Loui:

“Lad os nu sige, at du er den bedste springer og springer med mega god stil og du kan alle momenterne til rytme, og du bevæger dig helt vildt flot, men du er en nar. Du opfører dig uforskammet over for dine holdkammerater, du deltager ikke. Det kan være, du med vilje fravælger træningerne, fordi (...) du har et helt naturligt flair for at lave gymnastik (...) Så er du der jo ikke for holdet i både opturene og nedturene, og så vil jeg faktisk i min verden ikke have den samme respekt, som de andre” (Bilag 8, s. 121-122, l. 26-1)

Dette citat viser, at en gymnast kan være dygtig til at springe og samtidig ikke passe ind i TG's idrætskultur, når gymnasten har en uforskammet opførsel overfor de andre gymnaster på holdet, ikke deltager ofte i træningen. Ina er enig med Loui (Bilag 5, s. 61, l. 1-4) Dette viser, hvilken adfærd der ikke er accepteret i TG's idrætskultur, som er uden for den symbolske grænse set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016), hvor denne adfærd ikke vil give status eller opnåelse af medlemskab i denne sociale sammenhæng. Opsummeret kan det ekstra lag betyde, at køn og seksualitet er irrelevant for at blive en del af holdet, og at den største betydning for at blive inkluderet på holdet er, at gymnasten er et godt menneske der bidrager og deltager samt gensidig respekt som er en adfærd der ligger inden for den symbolske grænse i TG's idrætskultur set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). TG's symbolske grænse for accepteret adfærd, hvor det er vigtigt at være et godt menneske, deltage og vise respekt er en anderledes kultur end de beskrivelser, som rapporterne af

Udenrigsministeriet (2018) og Kulturministeriet (2020) har fundet i en række forskellige idrætsgrene i Danmark, hvor homoseksuelle bl.a. oplever en negativ jargon føler sig uden for fællesskabet.

6.2.1.2 Homoseksualitet

Dette tema indbefatter, at homoseksualitet ikke ligger uden for grænsen, som fastlægger en acceptabel adfærd set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). Homoseksualitet er derfor indenfor den symbolske grænse i TG. Theo nævner, at der er en homoseksuel person på hans hold, som også er hans medtræner for et juniorhold:

*“Ja ja, fuldstændig. Vi har en på holdet, der er homoseksuel. Han er også min medtræner på junior, som jeg er træner for. Det er intet. Det går vi egentlig ikke rigtigt op i. Vi kunne godt mærke det på ham til at starte med. Der gik lidt tid, før vi helt fandt ud af det. Vi havde nogle idéer osv. For da vi spurgte ind til hans kæreste...han var ikke så direkte, om det var en han eller hun...**men det er jo ikke det der er vigtigt, når man er gymnast**” (Bilag 9, s. 147, l. 26-30)*

Theo nævner, at der er intet, og at de ikke går op i, om en person er homoseksuel eller ikke, som kunne være en norm i TG som symbolsk grænse set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). Sia, der går på samme hold som Theo, er enig og siger, at der ikke er noget tabu omkring homoseksualitet (Bilag 6, s. 77, l. 17-21). Dette står i kontrast til Udenrigsministeriets (2018) rapport og Kulturministeriets (2020) rapport om, at homoseksuelle personer i Danmark ikke føler sig inkluderet i eksisterende idrætsfællesskaber og ikke tør være åben om deres seksualitet. Fortolkning om denne norm kan understøttes af Louis udtalelse:

“Alle seksualiteter er velkomne. Jeg har været i en fem seks forskellige klubber, og jeg har aldrig, inden for gymnastikken, hvor at jeg, både fra gymnasternes side og fra trænerne eller foreningen, hvor de ikke har stået med åbne arme og sagt, ‘velkommen.’ Jeg tror, det kommer sig af, at gymnastik er ikke en sport, du vælger pga. popularitet, (...) fordi det er ikke en folkesport på samme måde som fodbold eller håndbold, den er ikke lige står stor eller udbredt. Jeg vil faktisk vende den om og sige, den er nok mere alsidig ende de to andre, fordi den er mere kropslig” (Bilag 8, s. 129-126, l. 27-3)

Loui fortæller, at alle seksualiteter er velkommen, da det er gymnastikken, der er omdrejningspunktet, og en sport som er et tilvalg over andre populære sportsgrene. Normen må være, at seksualitet ikke har nogen betydning for deltagelse i TG, som kan tolkes som værende accepteret adfærd indenfor den symbolske grænse i TG's idrætskultur ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). At homoseksualitet er inden for den symbolske grænse i TG ifølge gymnasterne stemmer overens med studiet af Rue (2018) omhandlende millennials og Gen Z, som fremhævede, at Gen Z har en positiv indstilling til homoseksualitet. Rue (2018) fremhæver, at Gen Z og millennials på nogle områder deler samme holdninger, som også kommer til udtryk hos gymnasterne i dette speciale, som både består af millennials og Gen Z. At homoseksualitet ligger inden for den symbolske grænse i TG stemmer overens med tidens tendens i den fjerde feministiske bølge, hvor flere kønsidentiteter og seksuelle orienteringer er synliggjorte (DeFilice & Diller, 2019; Villesen, 2017; Løvingreen & Borch, 2021). Både Ina (Bilag 5, s. 64, l. 4-8) og Loui nævner en gymnast som går på et herrehold i et andet land, som udtrykker sig feminint:

“Jeg ved der er en (...) gymnast, som er meget feminint anlagt, og han er instagrammer, og han er blogger på instagram, og det er meget tydeligt, og han har også understreget tidligere, at han er homoseksuel og en meget feminin version af den homoseksualitet. Han går på et herrehold, uanset hvor kvindeligt han opfatter sig selv” (Bilag 8, s. 127, l. 7-11)

Dette understøtter yderligere, at det kan tyde på, at homoseksualitet er en accepteret norm i TG, inden for den symbolske grænse (Barker-Ruchti et al., 2016). I forhold til studiet af Eagleman (2015), som fandt at de binære køn blev portrætteret efter kønnenes stereotyper i medierne, står dette eksempel om en homoseksuel feminin mandlig gymnast som modsætning til den kønsstereotypiske portrættering af mandlige gymnaster i medierne. Dette kan understøttes af studiet af Kamberidou et al. (2009), som understreger, at konstruktionen af køn, fysik og krop skal genforhandles.

6.2.3 Sociale grænser

I dette afsnit om sociale grænser vurderede jeg, udover Barker-Ruchti et al. (2016), at det var relevant at inddrage West & Zimmerman og Butlers teori om, hvordan køn gøres til at

understøtte, hvilke årsager der kan stå bag de sociale grænser i forhold til tilmelding til forening og TG konkurrencer.

6.2.3.1 Tilmelding til forening og konkurrencer er binært

Tilmelding til forening og konkurrencer er binært, er et tema som omhandler tilmeldingsprocessen i både forening og til konkurrence, som ud fra teorien om sociale grænser af Barker-Ruchti et al. (2016) er de tydelige og definerede grænser. I forhold til tilmelding til foreningen nævner Ina og Theo, at gymnasterne skal oplyse deres køn, som enten mand eller kvinde, ved tilmelding i foreningen (Bilag 5, s. 62, l. 29-32; Bilag 9, s. 148, l. 2-6). Sia fortæller, at *“De ser blandt andet på, om man er mand eller kvinde”* (Bilag 6, s. 77, l. 23-26). Under interviewet tjekker Noah tilmeldingsprocessen ved at klikke ind på foreningens hjemmeside, hvor han fortæller: *“f.eks. hvis jeg gerne vil tilmelde mig senior herre, så står der, hvor mange vi er tilmeldt, og hvilken årgang man skal være inden for, og så står der ‘køn: drenge’ og pris”* (Bilag 7, s. 96, l. 13-14). Dette tyder på, at den sociale grænse for tilmelding i foreningen er, at der er to kønsidentiteter, som gymnasterne kan vælge imellem set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). I forhold til tilmelding til konkurrencer fortæller Sia, at *“jeg kunne forestille mig, når det er et mixhold, så er det for eksempel seks drengenavn og seks pigenavn”* (Bilag 6, s. 78, l. 2-3). Når holdene skal tilmeldes til konkurrencer skal deres biologiske køn oplyses, som Loui uddybende forklarer i dette citat:

“De skal bruge et licensnummer. Det består af nogle af de tal fra ens fødselsdato, nogle af initialerne, og så skal man angive, om det er en herre eller frue eller bindestreg. Man skal angive, om det er en træner eller en gymnast. I: Hvad mener du med bindestreg? L: Jeg tror, det er et udtryk for ‘ikke angivet’. Jeg ved i hvert fald fra... helt konkurrence setup mæssigt, så har vi en herre - og en dame konkurrence, og vi har en mix række. Så der er nogle regler for, hvor mange der skal være af hver gymnast. Derfor skal dommerne vide, hvilket biologisk køn, man er til sit. Det er ikke en seksuel orientering. Det er tænkt som det biologiske køn, fordi det er det, reglementet tager udgangspunkt i. Derfor bliver man nødt til at angive det, fordi der er et krav til, at der skal være sådan og så mange piger og så mange herre på et mixhold, men på et herrehold, der skal alle bare være et biologisk mandligt køn og på kvinde, skal det være biologisk kvinde” (Bilag 8, s. 126, l. 17-30)

Louis forklaring om, hvilke oplysninger der skal gives ved tilmelding til konkurrencer, som

blandt andet er de to biologiske køn, kan anskues som værende køns kategorier inden for den sociale grænse i tilmeldingsprocessen set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). Den sociale grænse kan på den måde definere, hvilke køn der kan deltage i konkurrencer (Barker-Ruchti et al., 2016). Dette kan betyde, at andre kønsidentiteter eller transkønnede personer kan være udelukket på grund af denne sociale grænse, som viser strukturel eksklusion ligesom studiet af Braunmüller et al. (2020) fandt at nogle sportsorganisationer i Europa gør.

Herefter spørger jeg Loui under interviewet:

“I: Så hvis en pige skifter køn til mand, så kan han ikke gå på herreholdet til konkurrencer, fordi han biologisk er født som pige? L: Det er faktisk et rigtigt godt spørgsmål, fordi jeg ved ikke, om det er noteret i Code of Points” (Bilag 8, s. 127, l. 1-4)

Loui er i tvivl om, hvorvidt en transkønnet mand kan tilmeldes som *mand* til TG konkurrencer og om der står regler omkring dette i Code of Points. I European Gymnastics (2022) Code of Points står der ikke nævnt andre køn end mænd og kvinder. Dette er et eksempel på strukturel eksklusion, ligesom studiet af Braunmüller et al. (2020) har fundet flere eksempler på i europæiske sportsorganisationer, fordi European Gymnastics (2022) i deres konkurrenceregler ikke har inkluderende regelsæt for andre kønsidentiteter end de “biologiske” køn. Den sociale grænse, både for tilmelding til forening og konkurrence i TG, kan muligvis skyldes den heteroseksuelle matrix, som bidrager til at opretholde en sammenhæng mellem det biologiske -og sociale køn, eftersom at det kan tolkes som, at valget mellem kategorierne *kvinde* og *mand* naturligt opfattes som de to biologiske køn ifølge Butler (Lykke, 2008). Dette kan bidrage til produktionen af vores binære kønsforståelse (Lykke, 2008). Ud fra perspektivet af Barker-Ruchti et al. (2016), kan den binære kønsforståelse tolkes som en rigtig opfattelse af køn inden for den symbolske grænse, eftersom at sociale grænser institutionaliseres på baggrund af symbolske grænser, og de sociale grænser kan muligvis bevirke ulighed for deltagelse i konkurrencer for personer som kategoriserer sig i en anden kønskategori end den, som de, ved fødslen, fik tildelt, ifølge West & Zimmerman (1987). Til gengæld fremhæver studiet af Buzuvis (2016), at USA Gymnastics har en beskrevet protokol for transkønnede personer deltagelse i gymnastik, som gør det muligt for transkønnede gymnaster at deltage i gymnastik konkurrencer, hvis de gennemgår en fuld kønstransformation, skifter CPR-nummer og efterlever en to årig karenperiode. Disse krav skyldes muligvis opfattelsen af, at de fysiologiske fordele som en transkønnet kvinde for

eksempel kan have, som er årsagen bag bandlysninger af transkvinder fra andre konkurrencer såsom WAC og DIF (Kim, 2023; Toft, 2022; Løvengreen & Borch, 2021).

6.2.4 Forskydning af grænser

I temaet *forskydning af grænser* blev der fundet følgende undertemaer: *Transkønnede personers deltagelse i TeamGym, fysiologiske fordele og ulemper hos transkønnede personer og fremtiden for transkønnede personers deltagelse i TeamGym*. Disse diskuteres i følgende afsnit.

6.2.4.1 Transkønnede personers deltagelse i TeamGym

Temaet *transkønnede personer i TeamGym* omhandler forskydning af grænser, som foregår på det perceptuelle niveau ifølge Barker-Ruchti et al., (2016). Her blev der set tegn på forskydning af grænsning hos gymnasternes bevidsthed om transkønnede personers deltagelse i TG. Gymnasterne nævner ikke at have mødt en gymnast, som var transkønnet, men de giver udtryk for, at de ikke vil have noget imod, at transkønnede personer gik på deres hold. Sia fortæller: *“Jeg tror, jeg vil have det fint med det”* (Bilag 6, s. 76, l. 29-31). Loui nævner, at det er fedt, hvis en transkønnet personen kan lide at gå til gymnastik:

“Det vil jeg da bare synes var fedt. Hvis den person synes, det var fedt at gå til gymnastik. jeg tror, jeg vil have det på præcis samme måde, da vi snakkede om, hvordan kan man blive anerkendt som gymnast til f.eks. spring eller rytme, hvor jeg snakkede om det her med ‘det ekstra lag’ “ (Bilag 8, s. 124-125, l. 31-1)

Theo udtrykker lignende dét, som Loui siger, at fokus er på at dyrke gymnastik og at være et behageligt menneske, og at han også vil have det fint med at have transkønnede personer på holdet:

“Det vil jeg have det fint med. Det vil ikke gøre noget. Vi er der for at lave gymnastik. Det synes jeg er hovedfokus. Så længe man er et behageligt menneske, så ser jeg ikke noget problem i det. Jeg synes stadig, det er sådan lidt spændende. Jeg er lidt nysgerrig på det, hvordan det foregår, fordi jeg ikke er blevet udsat for det” (Bilag 9, s. 146, l. 4-9)

Derudover udtrykker Theo nysgerrighed for transkønnede personers deltagelse i TG, da han

ikke har oplevet det før, og set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016), så Sia, Louis og Theos refleksioner om at have transkønnede personer på holdet kan være et tegn på forskydning af grænser på deres perceptuelle niveau. Ina udtrykker også, at hun vil have det fint med transkønnede personers deltagelse i TG og fortæller, at det ikke være gøre forskel i den holdomgang, hvor alle gymnasterne på holdet skal tilpasse sig til at springe det samme spring:

“Ja. Det er bare drevet af, at det er en holdsport. Det vil jo ikke gøre meget mere, end den transkønnede, så skulle ned og lave dét, vi andre kunne lave, fordi at det er en holdomgang, så hvis vi andre ikke kan lave en strakt fullfull, nå men så skal vi nok ned og lave en flik dobbelt strakt eller sådan noget” (Bilag 5, s. 61-62, l. 31-2)

Noah deler samme holdning som Ina (Bilag 7, s. 95, l. 11-15). Noah og Ina fortæller, at de tror, det ikke vil gøre en forskel i holdomgangen til konkurrence, hvis der var en transkønnet person på holdet, fordi de indretter holdomgangens spring niveau i forvejen. Set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016) kan deres forestillinger om, hvordan holdomgangen skulle indrettes efter niveau med en transkønnet person på holdet, anskues som forandringer på deres perceptuelle niveau, være tegn på forskydning af grænser. Overordnet udtrykker gymnasterne på forskellig vis, at de vil have det fint med at have transkønnede personer på deres hold, som set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016) kan være tegn på forskydning af grænser på det perceptuelle niveau, som kan medvirke til, at grænser kan miste deres styrke, som kan betyde, at normen i fremtiden eventuelt kunne blive, at det var lige så normalt at se transkønnede personer i TG såvel som ciskønnede personer. Desuden kan gymnasternes udtalelser om, at de vil have det fint med at have transkønnede personer på deres hold illustrere, hvordan kønsdiskurser kan forskydes på mikroniveau set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). Denne forskydning af grænser i TG stemmer overens med, at forandringer foregår på mikroniveau ifølge Barker-Ruchti et al. (2016). I forhold til litteraturen om strukturel eksklusion af LGBTQIA + personer, at der er accept af transkønnede personer på mikroniveau, selvom der ekskluderes på et større makroniveau, organisatorisk (Braumüller et al., 2020; Løvengreen & Borch, 2021). Disse kontraster i opfattelsen af transkønnede personers deltagelse i elitesport på mikro- og makroniveau understøttes af Trangbæk (2019), som siger, at kønsdebatten fortsat er et emne, som skal diskuteres i forhold til normer om biologi og køn. Netop derfor kan denne forskydning af grænse være tegn på, at grænsen for transkønnede personers deltagelse i TG eller i andre elite sportsgrene miste sin styrke set i

lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). Det kan betyde, at gymnasternes opfattelse af transkønnede personers deltagelse på mikroniveau kan være tegn på, at deres opfattelse stemmer overens med nutidens samfund i den fjerde feministiske bølge, hvor LGBTQIA+ personer synliggøres og debatteres (Barker-Ruchti et al., 2016; Løvengreen & Borch, 2021; Champion, 2016; Lildal-Schrøder, 2020; Cochrane, 2013). Dette kan understøttes af Rues (2018) studie, der nævner at denne aldersgruppe, som gymnasterne befinder sig i, er opmærksomme på ulighed i samfundet. Til sammenligning med studiet af Kamberidou et al. (2009), hvor en transformeret grænse for mandlige gymnasters deltagelse i rytmisk gymnastik på eliteplan, som indtil 2003 var helt utænkeligt, kan teoretisk set op til dette vendepunkt, have befundet sig på forskydning af grænse på det perceptuelle niveau (Barker-Ruchti et al., 2016). Denne transformation af grænse har medført en ny social grænse, der muliggør, at mandlige gymnaster kan deltage i rytme konkurrencer (Barker-Ruchti et al., 2016). Det kan undres, om TG er på vej i samme retning i forhold til transkønnede personers deltagelse i TG eller andre elite sportsgrene.

6.2.4.1 Fysiologiske fordele og ulemper hos transkønnede personer

Til trods for, at gymnasterne viser en positiv holdning til transkønnede personers deltagelse i TG, blev der nævnt nogle tanker omkring de fysiologiske fordele og ulemper, som transkønnede personer kan have i TG, som er dét, dette tema omhandler. Sia udtrykker, at der vil være fysiologiske fordele, hvis en mand skiftede køn til kvinde, og siger det kan være problematisk (Bilag 6, s. 77, l. 7-9). Theo deler samme holdning: *“hvis der er en dreng der skifter køn til pige, så vil det måske svare til at stille med seks drenge der springer noget rigtigt svært, og fire piger der springer lidt mindre svært”* (Bilag 9, s. 147, l. 10-11). I forhold til teorien om forskydning af grænser, kan Sia og Theos udtalelser tolkes som en tilbagegang i forskydning af grænser, som muligvis kan bevare grænsens styrke ifølge Barker-Ruchti et al., (2016). Sia og Theos holdning stemmer overens med studiet af Höög & Andersson (2021), som testede forskelle i præstation i styrke, hop, hastighed og fleksibilitet hos 91 svenske mandlige og kvindelige TG gymnaster i både junior og senior kategorierne på eliteplan. De kvindelige gymnaster præsterede signifikant højere i fleksibilitet og smidighed end de mandlige gymnaster, som præsterede signifikant højere i styrke, hop og hastighed (Höög & Andersson, 2021). Ina fortæller, om hendes forestillinger om, hvordan hun ville have det med, at en transkønnet kvinde var bedre end hende:

“jeg er lidt en stolt person, eller jeg synes, det er mega fedt at mærke, at ‘hey, jeg er faktisk en af de bedste her’, at jeg så ville, på mit eget hold, der har man også en venskabelig konkurrence, men også op iler hinanden til ‘skal vi gå op og lave nogle vilde spring i dag?’ Så det vil jo måske gøre noget godt for mig, men jeg tror også, at jeg godt kunne blive lidt indebrændt, hvis den transkønnede hele tiden blev ved med at overgå. Jeg ved ikke, om jeg vil være lige så glad for at have dem på mit hold eller som konkurrent” (Bilag 5, s. 62, l. 13-18)

Ina udtrykker tvivl, om det vil være positivt at have en transkønnet kvinde på holdet, som hun kunne have venskabelig konkurrence med eller, hvis hun skulle konkurrerer mod en transkønnet kvinde. I forhold til forskydning af grænser, ifølge Barker-Ruchti et al., (2016), kan Inas tanke muligvis styrke grænsen. Sia, Theo og Inas deler delvist holdning med WAC's og DIF's begrundelser for strukturel eksklusion af transkønnede personers deltagelse i elitesport på grund af de fysiologiske fordele, hvor de prioriterer “retfærdighed” over inklusion, som mødes med kritik fra Toft (2022) og Braunmüller et al. (2020), som svarer til ikke at anerkende denne målgruppe som et helt menneske med fuld autonomi med lige rettigheder som andre mennesker i samfundet (Kim, 2023; Løvengreen & Borch, 2021; Honneth, 2003; Honneth, 2006). Ea fortæller dog, at der uanset, om det er en transkønnet mand eller kvinde vil være fordele og ulemper i konkurrencer, og det ville hun ikke have noget imod:

“Os piger, vi har jo også nogle fordele i for eksempel at være mere smidige, hvorimod mænd er ikke lige så smidige piger, så på den måde er der jo både fordele og ulemper ved at komme i konkurrence ved at være transkønnet (...) Det vil jeg ikke have så meget imod” (Bilag 4, s. 38, l. 8-12)

Eas udtalelser stemmer ligeledes overens med studiet af Höög & Andersson (2021), som fandt at kvindelige TG gymnaster var signifikant smidigere end mandlige TG gymnaster. Dog udtrykker Theo, at der kan være niveauforskel mellem mænd og kvinder, hvor for eksempel der er kvinder der kan være dygtigere end mænd:

*“I TG der er også rigtig mange **damer** der springer sværere end nogle af herrerne. Der er også nogle af damerne på vores hold, der springer svære end mig, og jeg har været på mit topniveau. Så hvis det lige skulle være en transkønnet der går ind eller en anden dygtig dame, så må man selv lige få trænet noget mere, fordi man kan selv blive rigtig dygtig og*

både damerne og herrerne kan være rigtig rigtig dygtige” (Bilag 9, s. 147, l. 18-22)

Theo mener, at transkvinder ikke nødvendigvis vil have fysiologiske fordele over ciskønnede kvinder i alle tilfælde. Set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016), kan det tolkes som, at Theo sætter et andet perspektiv på opfattelsen af, at transkvinder vil have fysiologiske fordele over ciskønnede kvinder, som kan være et tegn på forskydning af grænser. Theos opfattelse stemmer overens med studiet af Travers (2017), som mener, at de kulturelt indlejrede opfattelser af kønnenes præstationsniveau i forhold til biologi bør udlignes hos gymnaster i en tidlig alder, således at differentieret træning ikke påvirker gymnasternes udvikling af fysisk kapacitet. Set i lyset af Butler (1988) er dette et eksempel på, at køn er en konstruktion og kønnenes fysiske evner i forhold til biologi ligeledes er en konstruktion, da Theo fremhæver, at han har oplevet kvinder der er dygtigere gymnaster end ham (Lykke, 2008). Dette kan være realiteten i nogle tilfælde, eftersom at studiet af Höög & Andersson (2021) ikke testede TG gymnasternes fysiske kapacitet i de faktiske bevægelsesformer, som TG gymnaster udfører, som er spring og rytme, men derimod styrke, hastighed, hop og fleksibilitet, hvor studiet mener, at styrke, hastighed, hop og fleksibilitet er de former for fysisk kapacitet der kræves af TG gymnaster, som kan overføres til spring og rytme. Dette undertema viser, at der er delte holdninger om biologiske forskelle i fysisk kapacitet hos mænd og kvinder i forhold til fordele og ulemper, som transkønnede personer kan have, hvor det tyder på, at kvinder er smidigere end mænd, og mænd kan være fysisk stærkere og hurtigere end kvinder. Eftersom dette speciale ikke er et naturvidenskabeligt studie, vil jeg ikke konkludere på, om der er fysiologiske forskelle mellem kønnene, da det er for tyndt grundlag at argumentere ud fra, og det vil kræve en helt anden type forskningsundersøgelse. Dog er inddragelsen af studiet af Höög & Andersson (2021) blot for at fremhæve, at der er blevet foretaget fysiske tests på mandlige og kvindelige TG gymnasters præstationsevner inden for litteraturen om TG, som jeg ville belyse i forhold til dette undertema, og hvordan andet litteratur forholder sig inden for TG, som er sparsomt. Når det er sagt, kan gymnasterne ikke bebrejdes for deres holdning om, at transkønnede personer kan have fysiologiske fordele og ulemper såvel som mellem mænd og kvinder, eftersom at gymnasternes opfattelse kan siges, at være et produkt af samfundets sociale processer, sproget og konstruerede normer, regler og kønsdiskurser, som er kulturelt indlejret i os mennesker, som kan forstærkes eller ændres gennem for eksempel nye citeringer, kønstransformation eller forskydning og krydsning af grænser (Burr, 2015; Barker-Ruchti et al., 2016; West & Zimmerman, 1987; Butler, 1988). Samtidig kan forandringer finde sted ved at ændre betydningen bag ord og

ændre på måden, vi omtaler køn, kønsdiskurser og adfærd for eksempel, som kan ændre vores virkelighed i stedet for eksempelvis, at opfatte transkvinder som problematisk for deltagelse i elitesport og flytte problemet over på samfundets struktur og sociale processer (Burr, 2015).

6.2.4.2 Fremtiden for LGBTQIA+ personers deltagelse i TeamGym

Dette undertema omhandler gymnasternes tanker om, at elitesport og idræt kan reguleres i takt med at samfundet udvikler sig og blive mere inkluderende for LGBTQIA+ personer. Ina nævner:

“Jeg håber da, og tror FORBUND og gymnastikverdenen ændrer sig i takt med, at samfundet også gør det i forhold til LGBT. Fordi der er meget få ældre mennesker som sidder i FORBUND og i foreninger i forhold til at gå på hold. Så jeg tror da, at vores generation og dem der dyrker sporten nu her virkelig er, ligesom mig, og så mange punkter inkluderende og ikke diskriminerende” (Bilag 5, s. 66, l. 23-26)

Ina nævner, at hendes generation, som dyrker sport er mere inkluderende på nogle punkter og ikke diskriminerende. Set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016) kan det betyde, at der sker forskydning af grænser i Inas generation hos elitefolk, foreningsfolk og personer som sidder i forbundet, som kan medvirke til, at grænsen med hendes generation kan miste sin styrke. Dette stemmer overens med studiet af Rue (2018), som fandt at denne generation er mere opmærksom på ulighed i samfundet. Sia fortæller også, at sportens regler kunne reguleres, så alle kan deltage, i forhold til fysiologiske fordele og ulemper hos mænd og kvinder:

“At på en eller anden måde regulerer sporten eller idrætten sådan, at det kan rumme alle. Jeg tror måske regulere lidt i reglerne. Det er lidt i forhold til det med fordelene der kunne være mellem mænd og kvinder og ja hos mænd” (Bilag 6, s. 79-80, l. 31-3)

Sia og Inas nye forestillinger og tanker om reguleringer i sportens regler, så alle kan deltage kan være tegn på forskydning af grænser, fordi ud fra teorien af Barker-Ruchti et al. (2016) stemmer koncepter om idrætskulturer og tidens samfund overens med hinanden, som er den fjerde feministiske bølge, der kæmper for ligestilling for alle (Cochrane, 2013; DeFelice & Diller, 2019; Villesen, 2017). Det vil sige, at antagelser om andre køns deltagelse i

konkurrencer, udover de binære køn, i for eksempel TG, udvikles i takt med samfundets udvikling og forskydninger i nye generationers holdninger og perceptioner ifølge Barker-Ruchti et al. (2016) og Rue (2018). Forestillinger om reguleringer i konkurrenceregler kan inkludere LGBTQIA+ personer, frem for systematisk at ekskludere målgrupper på baggrund af begrundelse om uvidenhed om LGBTQIA+ personer, som Braumüller et al. (2020) fandt eller begrundelser som uretfærdighed for biologisk fødte kvinder (Kim, 2023; Toft, 2022, Løvengreen & Borch, 2021).

6.2.5 Krydsning -og transformation af grænser

Temaerne *krydsning -og transformation af grænser* blev slået sammen og her blev undertemaet *konkurrencetøj og dragter*. Udover teori om kønsgrænser, er teori om doing gender blevet inddraget.

6.2.5.1 Konkurrencetøj og dragter

Dragter er et tema omkring, hvordan konkurrencedragten i TG er konstrueret for kvindelige - og mandlige gymnaster. Theo fortæller, at konkurrencedragten for herrerne er todelt, og damernes er en heldragt:

“Der har vi tricoer på. Pigerne de har en heldragt på, der sidder tæt, som det skal ifølge reglementet, og drengene de har en tricot på, vi har lange ærmer på, og så har vi benvingsbukser uden andefødder, hvis det skal være rigtigt teknisk. Dvs. bare noget som der slutter lige ved anklen, men også bukser der sidder tæt, og det er også pga. reglementet” (Bilag 9, s. 138, l. 24-27)

Et eksempel på, hvor en grænse er krydset til en konkurrence i forhold til, hvilken type dragt kvinderne forventes at have på ses i Eas udtalelse:

“Jo der var faktisk på et tidspunkt, da jeg gik i min gamle klub, der var vi meget obs på, at vores dragter skulle være todelt, så vi har faktisk været en af de eneste klubber, af hvad jeg ved, som på pigesiden har haft todelte dragter. En overdel og en underdel. Og det er noget som man ser hos drenge i TG og ikke piger” (Bilag 4, s. 35, l. 17-20)

Ud fra perspektivet af Barker-Ruchti et al. (2016) har Eas tidligere hold krydset en grænse

ved at tage en todelt dragt på til konkurrence, fordi det er en konkret handling. Ud fra perspektivet af Barker-Ruchti et al. (2016) kan denne krydsning af grænse, hvor kvinderne har en todelt konkurrencedragt på, betyde, at denne grænse er i proces over i en transformation af grænse, som er en udfordrende proces, der veksler mellem forskydning og krydsning af grænser, før det bliver en social grænse at have todelt dragt på. Udfordringen på processen kommer til udtryk i Eas citet, som viser andre personers reaktion på krydsningen af grænsen:

“Jeg blev øv, fordi i vores klub der var vi meget stolte over, at vi gjorde noget anderledes. Det var min gamle klub. Der er mange steder, hvor vi skilte os ud, i vores håropsætning og vores tilgang til hele konkurrence... måden at lave konkurrence på i TG. Så ja, jeg blev da nederen over, at folk de kritiserede det altså med udgangspunkt i vores todelte dragter”

(Bilag 4, s. 36, l. 11-14)

Kritikken fra omgivelserne kan demonstrere, hvordan processen kan være udfordrende mellem krydsning og transformation af grænser, fordi omgivelsernes opfattelse kan anskues som en modstand til forskydning af grænse på det perceptuelle niveau set i lyset af Barker-Ruchti et al. (2016). Dette kan muligvis skyldes kønsudtrykket dragterne repræsenterer, hvor kønsudtrykket for kvindelige gymnaster forbindes med en heldragt i TGm, og todelte dragter forbindes med et mandligt kønsudtryk for mandlige gymnaster set i lyset af West & Zimmerman (1987). For at blive accepteret som “rigtig” indenfor sin kønskategori ifølge Butler skal kønsudtrykket stemme overens med handling, biologisk køn og seksualitet (Lykke, 2008; Campion, 2016). Kønsudtrykket, som konkurrencedragterne repræsenterer, kan være årsagen til omgivelsernes negative reaktion set i lyset af West & Zimmerman (1987) og Butler (Lykke, 2008; Campion, 2016). Studiet af Travers (2017), som foreslår neutrale dragter i gymnastik for at undgå kønsdifferentiering hos børn i forhold til træning. Travers (2017) forslag kunne overføres til konkurrencedragter i TG, så det der er “acceptabelt” for mandlige -og kvindelige gymnaster at konkurrere i både heldragt eller todelt dragter. Dette vil muligvis, ifølge Travers (2017), kunne inkludere transkønnede børn, ved at gøre konkurrencedragter mindre binære og mere neutrale. Dog er reglerne for konkurrencedragter i Code of Points meget præcise, hvor dragterne skal gøre det muligt for dommerne at vurdere gymnasternes færdigheder ved for eksempel, at dragterne skal være tætsiddende (European Gymnastics, 2022). Dette afslutter analysen og diskussionen. Følgende afsnit er en diskussion om refleksioner over specialets metode.

7 Refleksioner over specialets metode

I dette afsnit vil jeg komme ind på *selvrefleksivitet* og refleksioner over specialets *kvalitetskriterier* i forhold til metoderne.

7.1 Selvrefleksivitet og forskerposition

Selvrefleksivitet er et kvalitetskriterium i kvalitativ forskning, hvor forskeren eksplicit reflekterer over sine antagelser og overbevisninger, som kan påvirke studiet (Markula & Silk, 2011). Forskeren er en integreret del af sin forskning i kvalitativ forskning og viden bliver formet både af forskeren samt andre faktorer (Markula & Silk, 2011). Overbevisningen i kvalitativ forskning er, at der findes socialt situerede observationer i verden og mellem det der observeres og observatøren, og der findes ingen objektive observationer af verden, når forskeren arbejder ud fra en subjektiv epistemologi (Markula & Silk, 2011). Dette betyder, at jeg bidrager til at forme viden i dette speciale, som er socialt situeret. Selvrefleksivitet kan anskues som en krystal, og når forskeren kigger ind i krystallen fra forskellige vinkler, vil forskeren se noget forskelligt, og når andre kigger ind i krystallen med samme vinkel, som forskeren, vil de ligeledes se noget forskelligt (Markula & Silk, 2011). Forskeren må anerkende, at vedkommende kun får delvis indsigt og forståelse af det udforskede, hvor forskeren kreerer den leverede erfaring frem for at indfange den (Markula & Silk, 2011). Dette betyder, at jeg kreerer den levede erfaring hos gymnasterne på baggrund af den mængde forståelse og indsigt, jeg opnår inden for TG som forskningsfelt. Derudover bør forskeren reflektere over sin egen baggrund i forhold til det udforskede, og hvilken betydning forskerens baggrund kan have for det udforskede som for eksempel betydningen af en forsker med en privilegeret baggrund (Markula & Silk, 2011). Dvs. at forskeren reflekterer over sin egen baggrund og de udforskedes baggrund, samt hvilken indvirkning de forskellige baggrunde vil have, hvor denne selvrefleksion muliggør nedbrydning af hierarkiske grænser mellem de udforskede og forskeren (Markula & Silk, 2011). Min egen baggrund inden for gymnastik er opvisningsgymnastik, hvor konkurrence er udelukket, og alle gymnastikniveauer kan deltage. Omvendt er TG, som er forskningsfeltet i specialet, en konkurrencesport for de gymnaster der vil mere med gymnastikken og har interesse for konkurrenceaspektet, hvoraf der følger et reglement der optegner tydelige grænser og muligheder for deltagelse (Gymnastikportalen, 2019; European Gymnastics, 2022).

Derudover er jeg en hvid middelklasse kvinde, som tager en lang videregående uddannelse i et vestligt land, som forsøger at undersøge, om TG kunne være en konkurrencesport, hvor LGBTQIA+ personer kan deltage, hvor jeg selv falder uden for kategorien LGBTQIA+ personer. Dette er på baggrund af min viden om, at gymnastikken historisk har afspejlet samfundets udvikling i forhold til ligestilling især mellem mænd og kvinder (Barker-Ruchti et al., 2016; Trangbæk, 2019). Ved at forhøre mig frem fra interne organisatoriske kilder inden for TG feltet viser det sig, at der ikke er meget viden om LGBTQIA+ personers deltagelse i TG. Derfor forventede jeg, at gymnasterne, som deltog i dette speciale med stor sandsynlighed primært var ciskønnede gymnaster. Eftersom kønsidentitet og seksualitet er personligt ifølge Lildal-Schrøder (2020), fandt jeg det uetisk at spørge yderligere ind til seksualitet hos gymnasterne, men lod det være frivilligt, om de ville oplyse deres kønsidentitet i interviewene. Samtidig kan et kritisk spørgsmål om kønsidentitet og seksualitet være, 'er det nødvendigt at kende disse informationer om mennesker?', eftersom at ciskønnede personer ofte ikke spørger andre ciskønnede personer om deres seksuelle orientering eller kønsidentitet, da køn og seksualitet tages for givet i det cis-heteronormative samfund (Lildal-Schrøder, 2020; Champion, 2016). På den anden side, vurderer jeg i forhold til krystalmetaforen, at kombinationen af jeg, som undersøgeren, og udvalget af deltagerne i specialet er de faktorer der bidrager til at konstruerer viden og forståelse ifølge Markula & Silk (2011). I forbindelse med socialkonstruktionisme som videnssyn, er min pointe, at viden i dette speciale bliver konstrueret i den situerede sociale interaktion mellem jeg og gymnasterne i interviews, til observationer og i analyseprocessen (Burr, 2015). Den konstruerede viden vil afspejle ét specifikt vidensområde inden for den virkelighed, der findes i TG i forhold til inklusion af LGBTQIA+ personer, som skabes ud fra den vinkel jeg kigger med på krystallen, hvor der kan være flere forskellige konstruktioner af virkeligheden, som ikke bliver belyst i specialet (Burr, 2015; Markula & Silk, 2011; Tanggaard & Brinkmann, 2015).

7.2 Kvalitetskriterier til metode

Kvalitetskriterier i kvalitativ forskning indebærer *transparens* (Tanggaard & Brinkmann, 2015). At være transparent i sin forskning vil sige, at forskeren gennemsigtiggøre sin grundantagelse og har så nøjagtige beskrivelser som muligt af forskningsdesign og fremgangsmåde, således andre læsere kan vurdere resultaternes kvalitet (Tanggaard & Brinkmann, 2015). Dog vil andre forskere, der bruger samme nøjagtige forskningsdesign i

kvalitative studier, ikke kunne få de samme udtalelser i interviews fra informanter eller opleve og se de samme observationer, som andre observatører (Tanggaard & Brinkmann, 2015). I specialet har hensigten med metodeafsnittet jf. afsnit 5 været at være så transparent som muligt med forskningsdesignet såsom udførelsen af observationer og interviews samt analyseprocessen med så detaljerede beskrivelser som muligt. Derudover er bilag fra observationer, interviewguide, transskriptioner samt oversigter over koder og temaer fra den tematiske analyse vedlagt til specialet, således at læseren kan få indblik i empiri materialet og de metodiske værktøjer. Yderligere er vedlagt strategien for systematisk litteratursøgning i bilag 22 for at skabe transparens (Aromatari & Riitano, 2014; Tanggaard & Brinkmann, 2015). Et andet kvalitetskriterium i kvalitativ forskning er *etik* (Tanggaard & Brinkmann, 2015). I specialet har jeg udarbejdet en grundig beskrivelse af etiske overvejelser i forhold til informanternes deltagelse i interviews jf. afsnit 5.1.2.1, som desuden er en del af forberedelserne inden afholdelse af interviews, hvorfor jeg fandt det relevant at beskrive de etiske overvejelser i metodeafsnittet jf. afsnit 5 (Kvale & Brinkmann, 2009). Et andet kvalitetskriterium i interviews er, at interviewerens får afklaret med informanten, om vedkommende har forstået informantens udtalelse gennem meningsvalidering og meningsafklaring i selve interviewsituationen som beskrevet i afsnit 5.1.2.2 (Launsø et al., 2017; Tanggaard & Brinkmann, 2015). Meningsafklaring og meningsvalidering blev yderligere brugt ved at stille opfølgende og afklarende spørgsmål efter interview afholdelse, hvis jeg kom i tvivl, om jeg havde forstået informanternes udtalelser, som jeg havde fået samtykke til at gøre af informanterne under interviewet. I specialet blev der gjort brug af *triangulering*, som betyder, at der bruges to eller flere kvalitative metoder til at undersøge et fænomen (Bowen, 2009). Triangulering styrker forskningsundersøgelsens kredibilitet, hvor forskeren analyserer viden på tværs af empiri for at se, om der er en sammenhæng og fælles konsensus mellem empirimaterialet (Bowen, 2009). Trianguleringen af semistruktureret interview og observation havde til formål at understøtte hinanden til at undersøge, hvordan gymnasterne gør køn og udfordre kønsgrænser (West & Zimmerman, 1987; Butler, 1988). Observation bidragede til at undersøge dette i gymnasternes naturlige omgivelser til træning i forhold til gymnasternes handlinger og interaktion med hinanden i både tale og handling på mikroniveau, hvor jeg havde fokus på at skrive *thick* beskrivelser jf. afsnit 5.1.1 for at styrke validiteten af specialet, som bidrager til *thick* fortolkninger (Ottesen, 2015; West & Zimmerman, 1987; Butler, 1988; Burr, 2009). Interviewet bidragede til at konstruere viden gennem sproget mellem informanterne og jeg, som jeg ikke ville kunne opnå ved kun at bruge observation (Kvale & Brinkmann, 2009; Burr, 2015). I forhold til observation af,

hvordan gymnasterne gør køn og udfordrer kønsgrænser, kunne det være interessant at observere gymnasterne til træning over en længerevarende periode for eksempel mellem seks og 12 måneder, som kan bidrage til at blive meget bekendt med gymnasternes relationer til hinanden og følge deres adfærd og eventuelle forandringer i adfærd (Ottesen, 2015). I denne forbindelse kunne det være fordelagtigt at påtage sig rollen som deltager der observerer i højere grad, fordi forskeren har mulighed for at spørge nysgerrigt ind til deltagerne som observeres, som tilmed kan opbygge tillid mellem forsker og de observerede (Ottesen, 2015). Observation over en længere periode kombineret med rollen som deltager der observerer kan bidrage til at opnå større forståelse for idrætskulturen i TG (Ottesen, 2015; Barker-Ruchti et al., 2016).

8 Konklusion

Specialet havde til formål at undersøge, hvordan danske TeamGym talenter gør køn og de kønsgrænser der eksistere i TG's idrætskultur på mikroniveau for at undersøge om udvidelse af kønnenes handlemuligheder i TG kan skabe et inkluderende miljø LGBTQIA+ personer. Ligesom tidligere revolutioner inden for kønnenes udvidelse af handlemuligheder som er transformeret til sociale grænser i elitesport og idræt, har de alle startet et sted, hvor det var fuldstændig utænkeligt, at udvide kønnenes handlemuligheder og krydse grænser.

Resultaterne i dette speciale viste tegn på, at mandlige og kvindelige gymnaster i TG på nogle områder udfordre køn og krydser grænser inden for de maskuline og feminine discipliner i TG, som kan bidrage til at udvide kønnenes handlemuligheder. Samtidig viste resultaterne tegn på, at der stadig er nogle forventninger til gymnasterne på baggrund af, hvad der forventes af deres køn fra omgivelserne. Disse forventninger er på baggrund af kønsliggørelsen af tidligere traditioner inden for spring og rytme på baggrund af fysiologi. Gymnasterne viste tegn på positiv indstilling til inddragelse af LGBTQIA+ personer i TG, hvor personligheden vægter højere end køn og seksuel orientering for at blive inkluderet i TG's idrætskultur, som kan skyldes den fjerde feministiske bølge. Dette kan være tegn på, at TG er en sport med et trygt miljø på mikroniveau, hvor LGBTQIA+ personer kan føle sig inkluderet i. Dog var der tegn på skepsis om transkvinders deltagelse i TG konkurrencer, da holdningen var, at transkvinder kunne have en fordel over biologiske fødte kvinder. Denne opfattelse kan være et produkt af samfundets konstruerede kønsdiskurser, normer og regler, som indskrænker kønnenes handlemuligheder. Specialet kan indikere, at samfund, elitesport og idræt befinder sig tidligt i begyndelsen på inklusion og normalisering LGBTQIA+ personers deltagelse i eliteidræt. Der er dog stadig brug for yderligere forskning inden for TG og andre sportsgrene, der sætter fokus på problemstillingen om at inkludere LGBTQIA+ personer i elitesporten ved at udvide kønnenes handlemuligheder. Dette vil betyde at elitesporten må tilpasses og reguleres, så der er lige konkurrencevilkår for alle køn og seksualiteter.

9 Perspektivering

Der er stadig behov for kønsforskning indenfor TG. I den forbindelse kunne det være interessant at observere TG gymnaster over en længere periode i forhold til, hvordan de gør køn, som kan give mulighed for at se forandringer over tid (Ottesen, 2015). Derudover at inkludere LGBTQIA+ personer i kønsforskning i TG og gymnastik generelt, da de fleste studier om gymnastik og TG handler om de binære køn (Gurly, 2019; Eagleman, 2015; Höög & Andersson, 2021; Silva & Barata, 2016). Dette vil kræve nogle etiske overvejelser i forhold til rekruttering af deltagere, da kønsidentitet og seksuel orientering er privat (Lildal-Schrøder, 2020). Eftersom at gymnasternes adfærd og perceptioner om køn og seksualitet på mikroniveau kan være et produkt af normer og kønsdiskurser i samfundet på makroniveau kunne det være interessant at undersøge nærmere, hvordan samfundet bevirker til at opretholde den strukturelle eksklusion af LGBTQIA+ personer fra deltagelse i sportskonkurrencer. Derudover hvordan gymnastikorganisationer forholder sig til LGBTQIA+ personer både i Danmark og internationalt, eftersom at der ikke står tydelige regler om for eksempel transkønnede personers deltagelse i TG's Code of Points (European Gymnastics, 2022). Dette med henblik på at finde muligheder for at regulere TG's konkurrenceregler, så reglerne er tydeligt inkluderende for LGBTQIA+ personer. Derudover kunne teori om magt til at belyse, hvordan samfundet eller konkurrenceregler strukturelt ekskluderer LGBTQIA+ personer for eksempel i TG eller andre sportsgrene, som for eksempel WAC i atletik der ikke vil inkludere transkvinder i kvindernes kategori (Lykke, 2008; Kim, 2023).

10 Litteraturliste

- Aromatari, E. & Riitano, D. (2014). Constructing a Search Strategy and Searching for Evidence: A guide to the literature search for a systematic review. *The Joanna Briggs Institute, 114*(5), 49-56
- Bandy, S. J. (2004). Fra "sex" til "gender", fra kvinder og sport til kulturkritik og fra det nationale til det transnationale: En oversigt over amerikansk, canadisk og britisk forskning i sport og køn. *Dansk sociologi, 2*(15), 125-135
- Bandy, S. J. (2006). Forskning i køn og sport. Et historisk perspektiv. I: Trangbæk, E. & Poulsen, A. L., *Kvinder, køn og krop - kulturelle fortællinger* (s. 11-22). Dansk Idræthistorisk Forening - Krop og Kultur: Syddansk Universitetsforlag
- Barker-Ruchti, N., Grahn, K. & Lindgren, E. C. (2016). Shifting, crossing and transforming gender boundaries in physical cultures. *Sport in Society, 19*(5), 615-625, DOI: 10.1080/17430437.2015.1073942
- Bowen, G. A. (2009). Document Analysis as a Qualitative Research Method. *Qualitative Research Journal, 9*(2), 27-40
- Braun, V., Clarke, V. & Weate, P. (2016). Using thematic analysis in sport and exercise research. In B. Smith & A. C. Sparkes (Eds.), *Routledge handbook of qualitative research in sport and exercise* (pp. 191-205). London: Routledge.
- Braumüller, B., Menzel, T. & Hartmann-Tews, I. (2020). Gender Identities in Organized Sports - Athletes' Experiences and Organizational Strategies of Inclusion. *Frontiers in Sociology, 5*, 1-17
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fsoc.2020.578213/full>
- Burr, V. (2015). *Social Constructionism*. (3rd Edt.) London and New York: Routledge
- Butler, J. (1988). Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory. *Theatre Journal, 40*(4), 519-531

- Buzuvis, E. E. (2016). As who they really are: expanding opportunities for transgender athletes to participate in youth and scholastic sports. *Law and Inequality: Journal of Theory and Practice*, 34(2), 341-384.
- Campion, D. (2016). *Blik for køn - kønsdiskurser, hate speech, queerteori* (1. udg.). København: Dansklærerforeningens forlag
- Clark, T. (2010). Gaining and Maintaining Access: Exploring the Mechanisms that Support and Challenge the Relationship between Gatekeepers and Researchers. *Qualitative Social Work*, 10(4), 485-502
- Cochrane, K. (2013). *All the Rebel Women: The rise of the fourth wave of feminism*. England: Guardian Books
- De Carvalho Barreto, J. F. P- de S., Casanova, F. L. M. & Peixoto, C. J. D. (2020). Gaze behavior in elite gymnasts when performing mini-trampoline and mini-trampoline with vaulting table - a pilot study. *Science of Gymnastics Journal*, 12(3), 287-297
- DeFelice, K. A. & Diller, J. W. (2019). Intersectional Feminisme and Behavior Analysis. *Behavior Analysis in Practice*, 12, 831-838
- De Pero, R., De Ioannon, G., Minganti, C., Capranica, L. & Piacentini, M. (2008). Cardiac load in TeamGym performance. *University of Institut of movement sciences, Italy*
- De Pero, R., Minganti, C., Cibelli, G., Cortis, C. & Piacentini, M. F. (2021). The Stress of Competing: Cortisol and Amylase Response to Training and Competition. *Journal of Functional Morphology and Kinesiology*, 6(5), 1-8
- De Pero, R., Minganti, C., Pesce, C., Capranica, L. & Piacentini, M. F. (2013). The relationship between pre-competition anxiety, self-efficacy, and fear of injury in elite TeamGym athletes. *Kinesiology*, 45(1), 63-72
- Denison, E., Bevan, N. & Jeanes, R. (2021). Reviewing evidence of LGBTQ+ discrimination

and exclusion in sport. *Sport Management Review*, 24(3), 389-409, DOI:
10.1016/j.smr.2020.09.003

Eagleman, A. N. (2015) Constructing gender differences: newspaper portrayals of male and female gymnasts at the 2012 Olympic Games, *Sport in Society*, 18:2, 234-247, DOI:
[10.1080/17430437.2013.854509](https://doi.org/10.1080/17430437.2013.854509)

Ekholm, D., Dahlstedt, M. & Rönnbäck, J. (2019). Problematizing the absent girl: sport as a means of emancipation and social inclusion. *Sport in Society*, 22(6), 1043-1061, DOI:
10.1080/17430437.2018.1505870

Gurly, A. (2019). From Powerhouses to Pixies and Back: Boys, Men, and Troubled Masculinity in Artistic Gymnastics. I: Magrath, R., Cleland, J. & Anderson, E., *The Palgrave Handbook of Masculinity and Sport* (s. 135-150). Switzerland: Cham

Guttman, A. (1978). *From Ritual to Record: The Nature of Modern Sports*. New York: Columbia University Press

Gymnastikportalen (2019, 1. februar). *Hvad er TeamGym?* Lokaliseret d. 22. marts 2023 på:
<https://gymnastikportalen.dk/hvad-er-teamgym/>

Gymnastikkens Hopcast (2020, u.d.). Fortælletime - En grundlægger af TeamGym [Podcast]. Lokaliseret d. 22. marts 2023 på:
<https://podcasts.apple.com/dk/podcast/fort%C3%A6lletime-en-grundl%C3%A6gger-af-teamgym/id1461747600?i=1000463509207>

European Gymnastics (2022). *2022-2024 Code of Points: Seniors and Juniors*. Switzerland: Head Office

Hansen, O. H., Hvid, L. G., Aagaard, P. & Jensen, K. (2019). Mechanical lower limb Muscle function and its association with performance in elite team Gymnasts. *Science of Gymnastics Journal*, 11(2), 163-174

Harringe, M. L., Halvorsen, K., Renström, P. & Werner, S. (2008). Postural control

measured as the center of pressure excursion in young female gymnasts with low back pain or lower extremity injury. *Gait & Posture*, 28, 38-45

Harringe, M. L., Nordgren, J. S., Arvidsson, I., Werner, S. (2007a). Low back pain in young female gymnasts and the effect of specific segmental muscle control exercises of the lumbar spine: a prospective controlled intervention study. *Knee Surgery Sports Traumatology Arthroscopy*, 15, 1264-1271

Harringe, M. L., Renström, P. & Werner, S. (2007b). Injury incidence, mechanism and diagnosis in top-level TeamGym: a prospective study conducted over one season. *Scandinavian Journal Medicine & Science in Sports*, 17, 115-119

Hecht, S. S. & Burton, M. S. (2009). Medical Coverage of Gymnastics Competitions. *Current Sports Medicine Reports*, 8(3), 113-118

Honneth, A. (2003). *Behovet for anerkendelse* (1. udg.). København K: Hans Reitzels Forlag

Honneth, A. (2006). *Kampen om anerkendelse* (1. udg.). København: Hans Reitzels Forlag.

Höög S and Andersson EP (2021) Sex and Age-Group Differences in Strength, Jump, Speed, Flexibility, and Endurance Performances of Swedish Elite Gymnasts Competing in TeamGym. *Frontiers in Sports and Active Living*, 3, 1-12

Kamberidou, I., Tsopani, D., Dallas, G., & Patsantaras, N. (2009). A Question of Identity and Equality in Sports: Men's Participation in Men's Rhythmic Gymnastics. *Nebula*

Kim, J. (2023, 24. marts). Transgender track and field athletes can't compete in women's international events. Lokaliseret den 29. marts 2023 på:
<https://www.npr.org/2023/03/24/1165795462/transgender-track-and-field-athletes-cant-compete-in-womens-international-events>

Kulturministeriet (2020). Udfordringer & barrierer blandt LGBTI+ personer i idrætsforeninger. København

- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Interview: Introduktion til et håndværk* (2. udg.). København K: Hans Reitzels Forlag
- Lamont, M., & Molnár, V. (2002). "The Study of Boundaries in the Social Sciences." *Annual Review of Sociology*, 28, 167–195
- Launsø, L., Rieper, O., Olsen, L. (2017). *Forskning om og med mennesker: Forskningstyper og forskningsmetoder i samfundsforskning* (7. udg.). København: Munksgaard
- Lildal-Schrøder, N. (2020). *Kort & godt om LGBT+* (1. udg.). København: Dansk psykologisk forlag
- Lund, S. S. & Myklebust, G. (2011). High injury incidence in TeamGym competition: a prospective cohort study. *Scandinavian Journal Medicine & Science in Sports*, 21(6), 439-444
- Lykke, N. (2008). *Kønnsforskning: En guide til feministisk teori, metodologi og skrift*. København: Forlaget Samfundslitteratur
- Løvengreen, P. & Borch, M. (2021). *Inklusion af transkønnede, interkønnede og non-binære i idrætten: Anbefalinger til specialforbund og idrætsforeninger* (1. udg.). Brøndby Stadion: Danmarks Idrætsforbund
- Markula, P. & Silk, M. (2011). *Qualitative Research for Physical Culture*. United Kingdom: Palgrave MacMillan
- Minganti, C., Capranica, L., Meeusen, R., Amici, S. & Piacentini, M. F. (2010). The validity of sessionrating of perceived exertion method for quantifying training load in TeamGym. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 24(11), 3063-3080
- Ottesen, L. S. (2015). Observationsstudier i idrætsfeltet. I: Thing, L. F. & Ottesen, L. S.,

Metoder i idræts- og fysioterapiforskning (2. udg., s. 120-138). København: Munksgaard

Pan Idræt (u.å.). *Velkommen til Pan Idræt*. Lokaliseret d. 10. februar 2023 på:

<https://panidraet.dk/da/>

Rue, P. (2018). Make Way, Millennials, Here Comes Gen Z. *About Campus*, 5-12

Schmidt, H., Pedersen, T. L., Junge, T., Engelbrecht, R. & Juul-Kristensen, B. (2017). Hypermobility in Adolescent Athletes: Pain, Functional Ability, Quality of Life and Musculoskeletal Injuries. *Journal of Orthopaedic & Sports Physical Therapy*, 47(10), 792-800

Silva, M-R. G. & Barata, P. (2016). Athletes and Coaches' Gender Inequality: The Case of the Gymnastics Federations of Portugal. *Science of Gymnastics Journal*, 8(2), 187-196

Sinbanc, K. (2016). Group Acrobatic Routines: TeamGym. I: Pajek, M. B., Pavletic, M. S., *3rd International Scientific Congress Slovenian Gymnastics Federation* (s. 105-110). Slovenia: Slovenian Gymnastics Federation

Sparkes, A. C., & Smith, B. (2013). *Qualitative research methods in sport, exercise and health: From process to product* (1st ed.). London: Routledge

Tanggaard, L. & Brinkmann, S. (2015). *Kvalitative metoder: En grundbog* (2. udg.). København: Hans Reitzels Forlag

Toft, D. (2022, 6. juni). *Kaos i regler for transkvinder i sportseliten*. Lokaliseret d. 10. februar 2023 på: <https://pov.international/kaos-regler-for-transkvinder-i-sport/>

Trangbæk, E. (2019). En kønnet historie om sport - med biologien som følgesvend. *Historielærerforeningen for Gymnasiet og HF*, 221, 30-35

Travers, A. (2017). Transgender Issues in Sport and Leisure. I: Mansfield, L., Caudwell, J.,

Wheaton, B. & Watson, B., *The palgrave handbook of feminism and sport leisure and physical education* (s. 649-665). United Kingdom: London

Udenrigsministeriet (2018). *Handlingsplan til fremme af tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer*. København: Regeringen

Villesen, K. (2017, 7. januar). *Feministiske bølger - moderne tider*. Lokaliseret d. 14. februar på: <https://www.information.dk/moti/2017/01/feministiske-boelger>

West, C. & Zimmerman, Don H. (1987). Doing Gender. *Gender and Society*, 1(2), 125-151